

II. Mezőgazdasági termékek:
(Farm Products.) Árak a farmon (1913 = 100).

A cikkek megnevezése:	1923. febr.	1924. febr.
Gyapöt	216	253
Rozs	122	129
Buza	135	125
Széna	109	124
Burgonya	100	137
Ökör	94	93
Sertés	102	87
Tojás	155	174
Vaj	155	164
Gyapju	211	225

Látjuk tehát, hogy míg szövetért és ruhaféléért a békebeli 100 dollárral szemben ma 196 dollárt kell adni az amerikai gazdának, fűtő- és világítóanyagért 180-at stb., addig a mezőgazdasági termékekért csak 143 dollárt kap a békebeli 100 helyett (ugyanamint, mint amennyit a vas- és fémipar kap a termékeiért).

Az összes árucsoportok index-átlaga pedig 152. A mezőgazdasági cikkek táblázatából látjuk azt is, hogy mely oldalról fenyeget bennünket veszedelem, melyek a legalacsonyabb árak: Buza 125, burgonya 137, ökör 93, sertés 87! E két utóbbi cikk tehát olcsóbb, mint békeében volt.

A gyapju (225) és a gyapöt (253) ellenben vetelednek az elsőségért még a többi csoportok között is. Most köszönt be nálunk az „arany-korszak“, az aranya való áttérés ideje: aki e számsorok mögé néz, az igen sok hasznos következtetést vonhat le belőlük a kialakuló magyar árakra is, mutatis mutandis.

Nem célok a billt és annak a kritikáját részletesen ismertetni — bár nagyon értékes és érdekes volna —, de nem mulasztom el, hogy ne ismeressem a „The National City Bank of New-York“ jelentése alapján a sertésnyesztésnek az Egyesült Államokban való „amerikai stílusú“ fellendülését:

Hatósági felügyelet mellett levágott sertések száma és az exportált sertéstermékek fontszáma 1910-től 1923-ig

Év	Levágott sertések száma	Kivitt sertéstermék fontban	Évi átlagár minden féleségre Chicagóban
1923	53.333,708	1.998.113,000	7.55
1922	43.113,629	1.496.769,000	9.20
1921	38.982,355	1.639.557,000	8.65
1920	38.018,684	1.553.849,000	14.15
1919	41.811,830	2.659.732,000	17.85
1918	41.214,250	2.263.077,000	17.45
1917	33.909,704	1.315.699,000	15.10
1916	43.083,703	1.483.286,000	9.60
1915	38.331,228	1.381.809,000	7.10
1914	32.531,841	832.615,000	8.30
1913	34.198,585	1.028.309,000	8.35
1912	33.032,727	991.092,000	7.55
1911	34.132,955	1.057.304,000	8.70
1910	26.013,783	688.621,000	8.90

A levágott sertések száma tehát 1910-től 1923-ig 105%-kal 26 millióról 53 millióra növekedett. A lakosság száma ezalatt az Egyesült-Államokban 21.6%-al gyarapodott. A vágások száma 1922-ről 1923-ra 23.7%-kal 43 millióról 53 millióra nőtt, míg a lakosság ezen idő alatt csak 1.3%-kal szaporodott.

A kivittel az 1910-es 688 millió és az 1911-es 1057 millió fontról (1 font: 454 gramm) 1923-ban 1998 millió fontra emelkedett. Legnagyobb volt a kivittel 1918-ban és 1919-ben, 2659 millió font rekord-eredményel.

Ami az árakat illeti, a legmagasabb volt a sertés-termékek ára 1919-ben, amikor 17.85 dollárt ért el az átlag. Az ár alakulás tényezői természetesen nemcsak a belföldi kereslet és kínálat, hanem a kül-

földi kereslet, hanem az előző évben exportált mennyiség és a hízalókban levő sertések száma is.

És itt a magyarázata részben annak is, hogy miért bukott meg a Mc Nary-Haugen Bill. Ha az Egyesült-Államok gazdái (the farming industry) több sertést tenyésztene (és még hozzá egyik évről a másikra 23.7%-kal többet), mint amennyit a piac felvenni képes, akkor nincs olyan állami beavatkozás, nincs olyan állami törvény, amely a közgazdasági törvények: a kereslet és kínálat törvényének működését és érvényesülését megakadályozná vagy éppen megsemmisítené. A sertés-termékek ár alakulásánál a kínálat a döntő tényező, mert az rugalmasabb, mint a kereslet, a kínálat egyik évről a másikra kitágulhat és összehúzódhat, tehát a helyzet kulosa a termelőknél, a kínálatnál van, nem pedig a szenátus-határozatban és az állami erőszakos beavatkozásban.

Kopári J. Gyula
műveléstudományi tanársegéd.

**NÖVÉNYNEMESÍTÉS
ÉS
VETŐMAGTERMESZTÉS.**

Rovatvezető: Grábner Emil.

**A magyar buza nemesítése
és a buza minősége.**

A „Molnárak Lápja“ című szaklap, a „Köztelek“ I. évi 40-41. számában fenti címmel közreadott közleményem két részletének tudatos ferdtítésével, durva személyes támadást intézett ellenem olyan módon, amilyentől művelt ember egyáltalában nem használna. Erről csak most értesültem, de az a mód, ahogyan ez történt, lehetetlenül teszi azt, hogy erre az alacsony szintű és bármilyen további támadásra érdemlegesen válaszoljak, mert ilyen módon nem lehet szakkérdéseket megoldani.

E durva támadás állításait, néhány év múlva három évtizedre kiterjedő szakszerű működésem és annak eredményei legjobban megcáfolják. Ezért felesleges lenne azzal a helyen foglalkoznom, de mégis szükséges az, mert ebből eredően az ügyet érintő tárgyi következtetéseket szükséges megállapítanom. A lényeg az, hogy fenti című közleményemben a nemesített magyar buzafajtákról és a buza minőség kérdésében tárgyilagos tájékoztatást nyújtottam és ebből eredően durva személyes támadás ér olyan oldalról, amely hivatva érzi magát, hogy e kérdésben képviselje a molnárak érdekeit.

Ez arra vall, hogy erről az oldalról nem érvekkkel, nem szakszerű adatokkal és nem tárgyilagosan, hanem vádaskodással, ferdtések alapján sértő személyeskedésekkel, a lap érdekében végzett szenzációhajhászással kívánják az ügyet kezelni.

Am tegyük, de megismertem a fenti című közleményem ama részletét, hogy: ezzel nem a nemesített magyar buzának, hanem a magyar liszt hírvévének ártanak, mert a külföldi piacokon a lisztipari versenytársak a nemesített magyar buza ellen intézett támadásokból saját érdekeik javára, jól kamatozó tőkét kovácsolnak.

A magyar buza minőség kérdésének eredményes megoldása szempontjából tudnunk kell azt, hogy a magyar malomiparosok és molnárak azonosítják-e magukat ezzel a lappal, amely szószólójukként szerepel, mert ha ők is ilyen módszerrel, vagyis személyes sértésekkel és nem tárgyilagos alapon kívánják ezt a kérdést megoldani, akkor nem lehet velük, az e célból tervbe vett szaktanácskozási tárgyalásztalához ülni. Szükséges tehát megtudnunk azt, hogy a fentemlített

szaklap csak a saját érdekében követi-e ezt a sajtóságozós módszert — melyet most nem először és nemcsak velem szemben követ — vagy pedig valóban a magyar malomiparosok és molnárak felfogását támadolja, mert ez esetben tudni fogjuk, hogy e tiszteltreméltó ipar képviselőit hogyan értékeljük. Grábner Emil.

**NÖVÉNYTERMESZTÉS
ÉS
MŰTRÁGYÁZÁS.**

Rovatvezető: Gyárfás József.

A közönséges és mocsári szarvaskerep.

A szarvaskerepeknek számos olyan tulajdonságuk van, amelyek miatt a mi nagyon változó és szélsőséges termelési viszonyaink között nagyon jól hasznosíthatók lennének s így igen valószínűnek látszik az a feltevés, hogy ha termesztésüknek legmegfelelőbb módjai jobban tisztázást nyernek, annak nagyobb arányú felkarolásával határozottan nyerne a hazai mezőgazdaság.

A nálunk előforduló szarvaskerepek két fajra oszlanak:

- a) Lotus corniculatus L. közönséges szarvaskerep;
  - b) Lotus uliginosus Schk., mocsári szarvaskerep.
- Az elsőnek a következő, gyakrabban előforduló válfajai vannak:
1. L. corniculatus arvensis Schk., valódi köz. szarvaskerep. Levelé és szára kopasz;
  2. L. corniculatus ciliatus Koch., szára kopasz, levele kissé pillás;
  3. L. corniculatus hirsutus Koch., levele és szára sűrűn szőrös;
  4. L. corniculatus tenuifolius L., kopasz, keskenylevelű. Szíken fordul elő.

A szarvaskerepek osztályozásánál a gazdasági szakírók nem emlékeznek meg ennyi válfajról, egyeseknél pedig más elnevezéssel élnek. Werner¹⁾ és Szilassy-Grábner²⁾ a Lotus corniculatus hirsutus, azaz a szőrös szarvaskerepet, Lotus corniculatus villosus-nak nevezik, míg a kopasz, közönséges szarvaskerepet Lotus corniculatus vulgaris-nak. Megjegyzem, hogy az igazi villosus nem a L. corniculatus, hanem a L. uliginosus szőrös válfaja. A L. ciliatus-ról csak Löbe³⁾ szól, aki említi, tesz a Lotus tetragonolobus-ról (Spargelerbse) is, az egyéves szarvaskerepről. Löbe szerint a közönséges szarvaskerep tőzeges talajon természetesen könnyen átmeleg a szőrös, illetve pillás fajváltozatba (L. ciliatus), Blomeyer⁴⁾ csak a L. corniculatus és a L. uliginosus említi, Stebler⁵⁾ pedig ezeken kívül még a L. tenuifolius-t is.

A közönséges szarvaskerep és ennek válfajai, valamint a mocsári szarvaskerep nemcsak botanikailag különböznek nagyobb mértékben egymástól, hanem természetesség szempontjából is.

A közönséges szarvaskerep, melyet ritkábban sárga bükkönynek is neveznek, hazánk gyepes területein, kaszálókon, legelőkön és utak mentén majdnem mindenütt, a legkülönbözőbb viszonyok között megtalálható. Ez is bizonyítja, hogy a szarvaskerep nem igényes növény; megterem mindenféle talajon, agyagon, homokon, tőzegen és szíken, a fagy iránt nem érzékeny és a szárazságot jól bírja, mert hosszú karógyökere mélyen lehatol a talajba. Nemcsak a természetes gyepeknek, hanem a mesterséges kaszálóknak és legelőknek is ugyiszólván állandó alkotórésze. Szilassy-Grábner szerint állandó kaszálók vető-

¹⁾ Handbuch des Futterbaues. Berlin, 1907.
²⁾ Szilastakarmány-növények termesztése. Budapest, 1907.
³⁾ Landwirtschaftlicher Futterbau. Berlin, 1889.
⁴⁾ Die Kultur der landwirtschaftlichen Nutzpflanzen. Leipzig, 1889.
⁵⁾ Der rationelle Futterbau. Berlin, 1909.

FORDSON-TRAKTOR HALTENBERGER VILMOS SZÁNT, HAJT, VONTAT petróleummal legolcsóbb gazdasági erőgép. A világon páratlanul elterjedve. Elsőrendű roberenél a legnagyobb gazdaságokból.

AUTORIZÁLT KÉPVISELŐJE: HALTENBERGER VILMOS
Budapest, VI., Nagymező-utca 19. Telefon: Széchenyi u. 44-45 Fordson Budapest

A Fordson-Traktorok behozatala és szállítása körül felmerülő időtartási nehézségekre való tekintettel a tavaszi szántásokhoz szükséges traktorok szállás megrendelését már most kérem elkészíteni, hogy azok a szükséges időre rendelkezésre állhassanak.

Ajánlunk az őszi idényre thomassalakot, 40%-os kálisót, mész-nitrogént, kénsavas ammoniákat, chilisalétromot és

SUPERFOSZFÁTOT
a legelőnyösebb ár és fizetési feltételek mellett

Melis és Pintér
Szombathely
Alapítva: 1898.
Budapest, V., Széchenyi-u. 3.

**BIBORHEREMAGOT, SZŐSZÖSBÜKKÖNYT, REPCÉT
BALTACIMMAGOT, EXPRESS- és VICTORIA-BORSÓT**

legmagasabb napi árban vesz bel- és külföldi megbízói részére
KERTÉSZ LAJOS, BUDAPEST
V., Falk Miksa-utca 24. sz. Telefon: 11-51
Bérgyőzelem: Magaspart 695

magkeverékeibe 5-10% mennyiségig vehető fel a szarvaskerep; jobb talajokon kisebb, rosszabbakon nagyobb mennyiséget vetünk belőle. Legelők vetőmagkeverékeibe is rendszeresen felveszik a szarvaskerepet (5-10%), azonban inkább csak gyengébb minőségű talajokon, mert ize zölden, főként virágjában kesernyős, azért a virágzó hajtásokat az állatok nem szívesen legelik le s ha a legelő nem rossz és az állatok nem nagyon éhesek, otthagyják. Száraz fekvésű legelőkon azonban, hol a jószág nem szokott kényes lenni, mert nincs miben válogatni, a szarvaskerep kitűnő szolgálatot tehet, mert mélyreható gyökérzettel jól bírja a szárazságot, s így sok esetben megmenekíti a jószágot az éhezéstől. *Thaisz*²⁾ ajánlja a *L. corniculatus*-t fűmagkeverékekbe, 1. nedves, homokos, 2. száraz, agyagos, szikes, 3. nedves, agyagos, szikes talajokon. A szarvaskerepről az *Országos M. Kir. Növénytermelési Kísérleti Állomás* is igen kedvező tapasztalatokat szerzett különösen a békéscsabai öntözhető szikes réten. A szarvaskerep az eredeti gyepezeiben ott aránylag kevés volt található, azonban foszforsavtrágyázással kapcsolatos felülvizsgálattal nem csak a jobb, tehát még szántóföldi természetűre is alkalmas, hanem a közepesen szikes táblákon is meghonosítható volt és állandóan sűrű állásban megmaradt. Ezekben a jobb táblákon a szarvaskerep és a fehérhere (*Trifolium repens* L.) alkotják a pillangósok javarészét, amelyek mellett még a korcszere (*Trifolium hybridum* L.) és komlóslucerna (*Medicago lupulina* L.) található. A legszikesebb táblákon csak a szarvaskerep keskenylevelű fajváltozata diszlik elvéve az eperhere (*Trifolium fragiferum* L.) társaságában. De nem csak itt, hanem a sokkal rosszabb talajú síkló-kéthalmi öntözhető szikes rét növényzetében, mint egyéb szikjeinken is, sűrűn előfordult a szarvaskerep.

Dégen Árpád dr. a következőket volt szíves a szarvaskerepekről és azok termesztési értékéről a fentiek kiegészítéséül közölni:

"A *Lotus* és a *Medicago lupulina* az a két növény, amely kezdve a tengerpart kemény, agyagos, Terra rossa-jától végig a domb- és hegyvidéken fel az alhavasi, sőt a havasi régióig mindenütt megterem: megtaláljuk a rendkívül száraz litorális régióban, a szikes, a hegyi alhavasi és havasi réten (var. *alpinus*), a homokon, a mocsaras réten, ide még a gleccserpatakok széléin is (var. *glacialis*). Ha tehát a különböző helyeken előforduló alakokat mind *L. corniculatus* néven foglaljuk össze, roppant elasztikus faj ez s a kultúrának volna a feladata ezeknek a különböző alakoknak állandóságát kipróbálni. Hiszem, hogy több állandó alak rejlik e név mögött, mint amennyit eddig állandónak tartottunk (*tenuifolius*, *hirsutus*) s meg vagyok győződve, hogy ha a nemesítők kezébe kerül ez a növény, akkor minden talaj és minden éghajlati igénynek megfelelően fognak belőle kiemelhetni. Ehhez azonban helyszíni tanulmány szükséges, mert a különböző fekvésű helyekről származó vad növényből kell kiindulni. Rossz tulajdonsága a heverő száron kívül (nedves réten nem hever!) kesernyős ize. Nekünk azonban nem berepülő gyanánt kellene, hanem olyan helyre, ahol nemcsak a here, hanem még a lucerna sem terem már meg; ott pedig meg kell elégednünk azzal, ha pillangóst egyáltalában életben tudunk tartani. Ide a *L. tenuifolius* alakjára való. Ennek is több alakja van: van rendkívül hosszú, heverő száru, amelynek szártagjai hosszúak, levélkéi keskenységgük mellett rövidek is (var. *longicaulis*), van törpe, dúsabb levélzetű stb., szóval itt is előbb a nemesítőknek válogatni kellene. Ascherson és Graebner (*Syn.* VI. 676) 30 alakját sorolja fel a *L. corniculatus*-nak. Ezeknek felismerése természetesen a botanikus dolga, azonban a termelő figyelmébe is önkéntelenül ráirányul a var. *major* (*Scop.*) *Brandra*, felálló és csöves, sűrűen leveles száru (Morvország, Krapina), bő hozamot igérvő alakra, továbbá a hevesmezejei fekete földön előforduló var. *microphyllus* *Hausskn.-re*. Nézetem szerint nekünk a kereskedelmi *L. corniculatus* mellett a nálunk vadon termő alakokból kell kiindulnunk s ezeknek az előbbivel szemben élőnyös tulajdonságait kutatni, növelni."

A szarvaskerep évelő pillangós és pedig valamennyi pillangós takarmánynövény között a leghosszabb életű. *Steider* szerint is hosszabb ideig él

a lucernánál; némelyek szerint 20 évig is kitart, ha a természet helyének viszonyai nem nagyon kedvezőtlenek. Ezért Németországban, különösen a háborús évek alatt többen ajánlották a szarvaskerep természetét lucernának alkalmas talajokon és ott, ahol egyéb pillangós sem ad biztos termést. A szarvaskerep egymagában való termesztésének különösen akkor van értelme, ha magot akarunk fogni, ami korlátolt határok közt mindenestre jövedelmező vállalkozás, mert a szarvaskerep magja drága és a kereskedelemben nem mindig, vagy csak kis mennyiségben kapható. Szénának és zöldtakarmánynak azonban célszerűbb a szarvaskerepet valamely évelő fűfélével keverten vetni, mert a keverék nagyobb tömeget ad. Egyesek magnyerésre is ajánlják a szarvaskerepnek fűfélékkel együtt való termesztését; így pl. *Löbe* azt mondja, hogy a szarvaskerepet komócsinnal együtt vessük, amelynek szára a szarvaskerepnek támasztékkul szolgál. A szakirodalomban azonban találni adatot arra, hogy gyakorlati gazdák a magtermesztésnek ezt a módját nem találták célszerűnek, mert ugy a komócsin, mint a csomós ebir és a réti csekesz, amelyekkel kísérletet tettek, nem érnek egy időben a szarvaskereppel s így az aratás megfelelő időpontját alig lehet eltalálni. Egy német gyakorlati gazda, *Hans Kofahl*, a szarvaskerep termesztésének buzgó pártolója, aki gazdaságában (*Cernikow bei Glöwen*) a szarvaskerepet ugy takarmány- mint magnyerésre már hosszú idő óta termesztik, a szarvaskerepet kora tavasszal árpával és zabbal keverten kat. holdankint körülbelül 12 kg. vetőmaggal 20 cm. sorávolságra veti. A szarvaskerep és a védőnövény vetőmaggát egy időben veti el, egymással jól összekeverve. A kevert vetést különösen cserepesedésre hajló talajon mondja nagyon jónak, mert így az apróbb magvak a nagyobb magvak erősebb csirái nyomán gyorsabban és biztosabban kelnek. A vetés ápolása hasonló a lucernához. Első ízben a vetést megkapálja gabonakapalógéppel, majd utána a szükség szerint fogasol, azonban az első évben csak könnyű fogással és csak a sorok irányában, hogy a fogas a még ekkor sekélyen gyökerező növényeket ki ne tépje. Nála a szarvaskerep általában két jó kaszálást és azután legelőt ad, legjobb termőképességbe pedig a harmadik évben jut. A termés átlag felér egy jó löhereterméshez. A legeltetést a szarvaskerep jól tűri, annyira, hogy a lucernával ellentétben egész lekopaszta mehet aggodalom nélkül a telbe. Magot fogni szerinte legjobb a második kaszálásról. Nála a szarvaskerepet egy zölden, mint szárazon minden állat szívesen eszi, különösen pedig a szarvasmarha.

Szilassy-Grabner szerint tiszta vetésnél az 58% használati értékű magból 6-8 kg. vetendő egy kat. holdra, *Löbe* szerint 8-11 kg. Termése zölden 50-60, szárazon 15-25 q-ra tehető. Magtermése kat. holdankint 80-100 kg. lehet. A szarvaskerep természetének kezelésénél és pedig ugy a szénának való szárításánál, mint magja aratásánál nagy gondnal kell eljárni, mert levélszárai könnyen letörnek, másrészt pedig hüvelyei könnyen felpattannak. A magvak kiszórása után a hüvelyek tengelyük körül csavarosan megfordulnak. A könnyű magpergés miatt a teljes beérést bevárni sohasem szabad, hanem akkor kell aratni, mikor a hüvelyek barnulni kezdenek. A közönséges szarvaskerep magjának színe zöldes-barna vagy sötétbarna; 1 kg.-ban *Blomeyer* szerint 680,000 mag van.

Amint már említettem, a szarvaskerep nemcsak elég kiadós, hanem igen tápláló takarmányt is ad, mert táplálékanyag-tartalma nagyobb, mint a közepes minőségű vöröshereé. Zölden kissé kesernyős és dugulást okoz. A szarvaskereppel táplált tehének teje és vaja szép sárga színű és kitűnő ízű. *Weiser-Zaischek* szerint³⁾ a vöröshere és szarvaskerep kémiai összetétele zölden és szárítva a következő:

	Vöröshere		Szarvaskerep	
	zölden	szárítva	zölden	szárítva
Száranyag	20.0	85.0	20.8	85.0
Nyers protein	3.1	13.4	3.2	14.8
Nyers zsír	0.6	3.2	0.8	3.3
" rost	5.8	25.7	5.3	25.7
N.-mentes kiv. anyag	9.1	37.1	9.9	34.6
Hamu	1.4	5.6	1.6	6.6

A szarvaskerep emészthető táplálékanyag-tartalmáról a szakművekben nincs adat.

A *mocsári szarvaskerep* (*Lotus uliginosus* Schk.) a tőzegtalajok jellegzetes növénye. Más talajon is megél ugyan, azonban itt sokkal gyengébben fejlődik.

A mocsári szarvaskerep leginkább a következő alaki és élettani tulajdonságokban különbözik a közönséges szarvaskereptől: A mocsári szarvaskerep nagyobbra nő; a közönséges szarvaskerep a termesztési hely viszonyai szerint 30-60, a mocsári 60-90 cm. hosszúságot ér el. A közönséges szarvaskerep angol neve: bird's foot (madárláb), a mocsári szarvaskerepé: greater (nagyobb) bird's foot. Míg a közönséges szarvaskerep gyökérzete mélyre hatol, addig a mocsári inkább a talaj felső rétegében terül szét. Szára üres, ellentétben a közönséges szarvaskereppel, amelynek csak egyik válfajának szára üres, a többi tömör. Hüvelyei vékonyabbak, magja színe pedig zöld vagy zöldes-sárga és sokkal kisebb, mint a közönséges szarvaskerepé. A közönséges szarvaskerep érelen magja különben nagyon hasonlít a mocsári szarvaskerep érett magjához. A mocsári szarvaskerep szárrészei, levelei nem törnek le olyan könnyen, mint a közönséges szarvaskerepéi, ezért szénájának kezelése kevesebb gondot okoz.

A mocsári szarvaskerep igen értékes takarmánynövény tőzegtalajon, ahol a többi pillangóst pótolhatja. Tőzegtalajon létesítendő gyepek, kaszálók vetőmagkeverékeiből nem is volna szabad hiányoznia. Keverékbe 5-10 százalékkal vehető fel. *Szilassy-Grabner* szerint szórt vetésnél 60 százalék használati értékű magból kat. holdankint 8 kg. vetőmagot számíthatunk, *Löbe* szerint 6-7 kg.-ot. Utóbbi szerző szerint a mocsári szarvaskerep szénatermése kat. holdankint az 50 q-t is elérheti. Mivel a mocsári szarvaskerep magja a kereskedelemben nagyon ritka, Németországban, ahol a nagykiterjedésű tőzegterületek hasznosításában nevezetes szerepet tulajdonítanak a mocsári szarvaskerepnek, igyekeznek magjának termesztését fokozni. Erről a tárgyról a német szakajtóban érdekes közleményeket lehet találni, amelyekből egynek nyomán⁴⁾ ismertetendőnek vélem azokat az eljárásokat, amelyeket a mocsári szarvaskerep magjának termesztésénél Németországban célszerűnek tartanak követni. Tapasztalásuk szerint magnyerés végett a mocsári szarvaskerepet a tőzeges talaj magasabb fekvésű részéin ajánlatos vetni, mert a nedvesebb, mocsarasabb részeken inkább szárt és virágot nevel, de magot vagy egyáltalában nem, vagy csak keveset köt. Foszforsav- és káliumtrágyázás a sikerültét nagyon előszokta mozdítani. A legtöbbszór szórva történő vetés alá a talajelőkészítés nem áll másból, mint a talajfelszín elegyengetéséből, illetve erős megfogasolásból. A vetés késő tavasszal, a tőzeg felmelegedése után történik, kat. holdankint körülbelül 4 kg. vetőmaggal. Azt tapasztalták, hogy az igen sűrű vetés nem jó, mert a növények erősen felnyulnak és kevés magot kötnek. A mocsári szarvaskerep a vetés évében egyszer kaszálható, magot pedig a következő évben lehet fogni róla. A magfogást a következő évben megismételni nem célszerű, mert állása nagyon bezagossá válik. Kedvező viszonyok között, ha a nyár sem nagyon nedves, sem nagyon száraz, a mocsári szarvaskerep magtermése 1 kat. holdon a 2 q-t is elérheti.

Mindezeket azért tartottam jónak most elmondani, mert a legutóbbi időben végre nálunk is felébredt az érdeklődés a szarvaskerepek iránt. Szárazabb fekvésű és szikes talajainkon a közönséges szarvas-

²⁾ Az alföldi gyepek fejlődéstörténete és azok minősítése gazdasági szempontból. Budapest, 1921.

³⁾ Ill. landwirtschaftliche Zeitung, 1921. 146. — Deutsche landw. Presse, 1920. 140.

⁴⁾ Takarmányozás. Budapest, 1924.

⁵⁾ Anbau des Sumpfschottenklee zur Samengewinnung — Ill. Landw. Zeitung, 1908. 315.

Mezőgazdasági gépek és eszközök, ekék, boronák, vetőgépek, szecskavágók, répvágók, kukoricamorzsolók, teljes cséplőgarnitúrák

MOTOROK, MALMOK

Wohanka és Társa Utóda R.-T. Minta-raktár Budapest, V., Vilmos-császár-ut 76.

Kérjen árajánlatot!

GOLYÓSCSAPÁGYGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

BUDAPEST, X., NOSZLOPI-Ú. 1. TELEFON: József 140-66

Szállít: ← GR → jelű, saját gyártmányu, valamint ← DWF → és PwK jelű golyóscsapágyakat legjobb minőségben

kerep és ennek keskenylevelű változata, lőzegtalajokon pedig a mocsári szarvaskerep természetese és nemestése nálunk is figyelmet érdemel.

A szarvaskerepnek meglehetősen sok formaváltozata van, a többek közt némelyek egészen elterülnek a földön, mások szára inkább feláll. Ezért Németországban felmerült az a kívánság, hogy a szarvaskerep nevesítésénél olyan formaváltozatokra kellene a súlyt vetni, amelyek szára feláll, mert tekintettel arra, hogy a szarvaskerep főként más növényekkel keverten természetű, a henyelő növények a környező növényzetet elnyomják, fejlődésében akadályozzák, egyébként pedig a kaszát kikerülik.

Surányi János.

LÓTENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: Dührmann Henrik.

A hortobágyi ménés.

(2. Tanulságok.)

Debrecen városának lótenyésztési berendezései követésre méltó példát adnak arra, miképpen kellene az ország köztenyésztését a jövőben megszervezni. A szervezet középpontját az állami ménesekben (ebben az esetben a mezőhegyesiben) nevelt elsőrendű, egytípusú állami ménék alkotják a város válogatott anyagu törzsménésével egyetemben. A város törzsménéséből származó ménék viszik azt az állami ménék véráramát a köztenyésztés szélesebb rétegeibe, ilymódon terjesztve az egyöntetű jelleg fejlődését az egész területen. Ritka város vagy község hozza meg ezt az áldozatot a köztenyésztés érdekében, mert hiányzik az anyagi alap vagy az áldozatkészség. Erre az esetre is megadja Debrecen közönsége a követendő példát a debreceni tájféltá lótenyésztőszövetkezet megteremtésével. Itt ugyancsak az a célból megválasztott állami ménék képezik a kiindulás alapját; a szövetkezetbe lépett gazdák szakszerűen megválogatott kancáival, melyek ilymódon szintén törzsménest alkotnak. Ez a szervezet is a ménprodukción szolgálja; a köztenyésztésre való kihatása csupán abban különbözik a városi törzsménéstől, hogy termelt ménjei magántulajdonban maradnak és mint igazolványos magánménék szolgálják a köztenyésztés érdekeit. Annnyiban talán még előnyösebb ez a szövetkezeti rendszer — ha a kancák szigorú megválogatásához ragaszkodik —, hogy nemcsak hasznos méneket termel a köztenyésztés szélesebb rétegei számára, melyek az egészséges, életrevaló magánmén-tartási ipar kifejlődésére alkalmas nyújtanak s ezzel a közalkotásnak való méntartás terheit csökkentik, hanem egyúttal jelentékenyen hozzájárul ahhoz, hogy idővel minél több gazda kezén értékesebb tenyészkancaik legyenek találhatóak. A szövetkezeti rendszer tehát nemcsak a ménhiányon képes enyhíteni, hanem jobb minőségű anyakancák termelésével a köztenyésztés színvonalát is jelentékenyen és gyorsabban emeli.

Debrecen város közönsége tehát a lótenyésztés emelése körül oly nagy érdemeket szerzett máris, hogy az országos lótenyésztést irányító kormányhatóság részéről a legjelentékenyebb elismerésre és támogatásra érdemes. Mindamellett szeretném a város állattenyésztési ügyeit oly kiváló szakértelemmel és buzgósággal irányító vezetőség figyelmét a következő megállapításokra irányítani.

A város törzsménéséből minden munkaképes, nem túlórg anyakancát ki kellene adni használatra a város lófogató üzemébe, ahol azok rendszeresen fedeztetnének. Ezek csikói csak az elválasztás után kerülhetnek ki a Hortobágyra méneszerű fölnevelésre. A hortobágyi törzs-anyaménésben tehát csak 10—12 éven felüli kora anyakancák élveznek a heverő ménesbeli állapot nyugalmát, meg olyan fiatalabb kancák, melyek — nem szervezetük hitványasága,

hanem szolgálatuk súlyos volta, a gondatlan kezelés, vagy baleset folytán letörve — a legelői életmód gyógyító hatására szorúlnak, akár időlegesen, akár pedig véglegesen. Jóllehet nem minden városi lófogató üzem alkalmas arra, hogy a dolgozó kanca vemhessége előrehaladottabb állapotában vagy szópós csikója kíséretében végezze kár nélkül szolgálatát, — a kancák állandó figyelése és munkabeosztásuk megfelelő változtatása mellett elérhető, hogy minden kanca olyan fogatban alkalmaztassék, melyben anyai hivatása az idő szerint a legkevésbé veszélyeztetés. Így pl. az időnyenkint meddón maradt vagy vetült kancák a lassabb igából áttehető a városi személyszállító fogatokba, sőt még a tűzoltósági, a mentőkoesi előtti vagy egyéb hasonló fogatokba is. Az így kezelt anyakancák hozzák a legelőszégesebb, legmunkaképesebb, tehát leghasznosabb sarjadékot. Ez a rendszer egyúttal a mai súlyos anyagi viszonyok között a leggazdaságosabb. A csikószaporulat lehető fokozására érdemes a kancát kezelő kocsisnak minden, ép és egészséges állapotban leválasztott csikó után megfelelő jutalomdíjat kitűzni.

Ha az anyakancák létszáma a városi fogatszükséglet méreteit túlhaladná, a fölösleget fogatonként párosítva, a város területén gazdálkodó, igen megbízható, mintaszerű mezőgazdaságot folytató, a lóigát megbecsülni tudó, megfelelő földterülettel művelő kisgazdáknak lehetne serkentésül tartásra kiadni, de csakis mezzei munkára, valamely megfelelő szerződés alapján. Ezeknek a kancáknak a fedezetése a városi méneskezelőség kijelölése szerint történne; csikóik pedig az elválasztás után szintén a hortobágyi városi csikóménésbe kerülnének fölnevelés végett. Az ilyen kancákat tartó gazdának, minthogy a kancák és az utánuk származó csikók a város tulajdonában maradnának, kárpótlásul minden vállalt kanca után bizonyos kaszálóterületen való széna kitermelésére adhatna jogot a város közönsége a Hortobágyon, bár a vállalkozásban enélkül sem érné veszteség a gazdát, mert a lóbeszerzés elmaradása révén megtakarított összeget gyümölcsözőtöbbször más olyan vállalkozásra fordíthatja, mely kevesebb kockázattal jár a lótenyésztésnél.

Ilyen feltétlenül megbízható és elsősorban érdemes mintagazdának tekinteném Debrecen városának remek gazdasági akadémiáját, melyet ugyan az állam tart fenn; az a legszegényebb gazdának is szegényebb állam. A legnemesebb hazafias cselekedetet művelné szerintem a város, ha az adott lehetőséghez képest fokozatosan annyi anyakancát adna törzsménéséből tartásra az akadémiának, amennyit tangazdaságának igazolóállománya kitez. *) A városra nézve ez anyagi áldozatot nem jelentene, mert a kancák jó közben lennének, a város tulajdonában maradnának, csikóik elválasztás után a város kezelésébe kerülnének vissza stb. Ezzel szemben a gazdasági akadémiának jellegzetes, jó tenyésztésből való igazolói lennének és olyan mintatenyésztőrzse, melyen az ifjuság a gazdasági ló megítélését, tartását és tenyésztését gyakorlatilag elsajátíthatná ésszerűt tapasztalatait a szegény, csonka ország minden tájékára széjjelhordaná.

Ugyancsak külterjesnek tartom azt az eljárást, hogy a hortobágyi legelőket az ugynevezett cifra — és tájféltá — ménés heverő lónépessége lepi el, mert az egészséges, munkabíró kancáknak a munkában kellene megkeresniük abrakjukat és edzeni szervezetüket. Leginkább kifogásolom azonban az ugynevezett renyhe méneseket, melyek még csak nem is a tenyésztés céljait szolgálják, hanem csupán életük fenntartása okából legelésnek dologtalanul. Belterjesebb lótenyésztési üzemből ugyanis a legelőt csak a növényekállatokat, valamint a becsületese munkában előregodott vagy megrokkant tenyészkancaikat illeti meg. Ha ennek az elvnek szemmel tartásával fölőleg mutatkozik legelőterületekben, akkor az alkalmasnak talált, nélkülözhető terü-

*) Az a kérdés, vajjon az akadémia beleehetne-e ilyen vállalkozásba?

leteket a mezőgazdasági többtermelés szolgálatába kell állítani, vagy — amennyiben ezt a talaj- és egyéb viszonyok nem engednék — legalább is a szénatermőképességnek minden ismert eszközzel való fokozásával a szénatermelésre áttérni.

El kell ismernünk, hogy ebben a tekintetben máris sokat tett Debrecen városa és hogy figyelmeztetésiünk nélkül is nagyszabású ameliorációs tervekkel foglalkozik, melyeknek keresztülvitelét azonban a háború és a nagy világomlás elodázta. E tervek felőlelik: az erre alkalmasnak mutatkozó területeknek öntözésre való berendezését; gazdasági termelésre való további területek művelésbe vételét; a legelők és kaszálók természetét fokozó intézkedéseket; a fásítás kérdését két szempontból, nevezetesen apróbb erdők és berkek létesítését, főleg a zombékos föltekön és azok környékén, másrészt a legelői fásítást, mely alatt éppenséggel nem az egész nagy területeknek egyenletesen gyér betületesé értendő, hanem oázis-szerű ligetek és berkek teremtése, melyek a nyári nap hevében delelő helyekül szolgálhatnak. Pontos kérdés végül még újabb, lehetőleg mély kutak készítése. Mindezeket a munkákat természetesen csak fokozatosan lehet végrehajtani, mert időt és pénzt követelnek.

D. H.

ALLAEGÉSZSÉGÜGY.

Rovatvezető: Hutya Ferenc dr.

Járványos köldökgyulladás.

A köldökgyulladást, amely csikók és borjúk között szokott előfordulni a születés utáni héten, már régóta ismeri a gazda. Ha piszkos volt a kés, amellyel a köldökgyulladást elvágta, vagy piszkos volt a spárga, amellyel elkötötték, vagy piszkos alom volt az újszülött alatt, akkor keletkezik köldökgyulladás, amely aztán a fertőzés mérve szerint vagy jóindulatú, vagy genyeseződésbe megy át, s ennek megfelelően vagy néhány napon belül gyógyul, vagy operációt, jódos kezelést tesz szükségessé, mely esetben hosszabb időt vesz igénybe a gyógyulás. Hasfájás, étvágytalanság és láz a velejáró tünetek. Szórványos esetekről lévén szó, eddig nem tartottuk a bajt veszélyesnek. Aki tiszta és óvatos volt az ellés körül teendőknél, megmenthette kis jószágait a bajtól. Két év óta azonban azt tapasztalom, hogy a magam, mint a mások eseteiből, hogy a köldökgyulladás járványosan mutatkozik. Határozottan ragályos s éppúgy megvannak a maga kórokozó baktériumai, akár pl. a sertésorbáncnak vagy a lépfenének s ha azok a baktériumok beférkőztek egyszer valamely istállóba, végigmegy a baj majdnem minden borjún vagy kis csikón, amelyek ugyanabban az istállóban nyertek elhelyezést.

Nem vagyok szakértő, csak logikusan gondolkodó gazda. Ha vannak ilyen baktériumok, kell lenniük antitoxinoknak is, amelyek azokat megölik s beoltás foganatosításával a veszélyt lokalizálni is lehet.

Én és több somogyi gazdatársam csak pár éve ismerjük a bajt fertőző jellegűnek és szerény véleményem szerint használók a köznek, ha ennek a kérdésnek helyet kérek a Köztelekben.

Január havában egy előhasi üsző ellődött. Segítő beavatkozás nélkül nem ment a dolog. Felborított talicska-kerékagyrá erősített kötéllel segítettünk neki a szülőtológürcsék ideje alatt. (Távol a várostól úgy segít az ember magán, ahogy tud.) Nagynehezen világrahoztuk a borjút. Gyenge Kreolinos-vízzel kiöblítettük az anyját s napirendre tértünk a dolog felett. A borjú szopott, nem volt semmi baj 4—5 napig. Akkor a tehén beteg lett, orvost hívtunk, aki megállapította, hogy az erős heraszolás folytán megsérült több helyt a szülőút, fertőzést kapott a tehén

Porosz szén, mosott kovácsészén, koks, tüzfita

azonnali szállításra

VÁGÓ REZSŐ szénnagykereskedőnél

Központ: **Budapest, VI., Vilmos császár-ut 45.**

TELEFON:
31-37, 57-35
114-77, 61-61

RAKTÁRAK: Budapest, Kispest, Szolnok, Debrecen, Békéscsaba, Győr, Csorna

Szűrgőnyelv:
TIZEZER

s most diftériás és szepitkémias elhalások láthatók a méhszáj körül, amik méhkaparást, felváltva lápiszos és jódos kezelést s naponkénti irritálást tesznek szükségessé. Majd megnézve a borjút, ott is bajt talált, köldökgyulladás volt, belül kemény, elhalt szövetekkel és sok-sok gennyel. Megjegyzem, hogy nagy lévén a borju, a tehén idegen beavatkozás nélkül nem bírta volna világra hozni és a segítő tisztára mosott kézzel, frissen behozott, előre alkészített tiszta alomszalmán végezte a szükséges tennivalóit (hát a kötél? *Rv.*). Fontos, hogy az orvosi beavatkozás után a tehén is, a borjuja is pár hét alatt meggyógyultak, csak az anya lett tenyésztésre alkalmatlanná, mert a lápiszos kezelés után szükülete támadt.

Ugyanebben az istállóban rövid időközben 4 további borju született, melyek 4-5-öd napos korukban szintén megkapták a gennyes köldökgyulladást, annak ellenére, hogy szigorúan betartottuk az orvosi tanácsot: tiszta almot hoztunk a vajdó tehének alá, nem vágtuk el a köldököt, azonnal bekentük tiszta jódba mártott vattával, utána meg vegytiszta kátránnyal stb. Mind nem használt semmit! Akkor azt hittük, a box a hibás, ahol 2-3 borjút együtt tartottunk. Talán ez a fertőzés fészke. A következő borjút nem csuktuk be ide a többi közé, hanem ott hagytuk az anyja előtt, vigyázva, hogy az anyja felszárogatáskor meg ne nyalja a köldökét. Ezt is lejjóztuk, bekátrányoztuk, nem használt. Keresztül-est a bajon valamennyi borju, de elhullás nem volt. Operálni kettőt kellett. A környéken sokhelyütt pusztított a járványos köldökgyulladás, számtalan helyen lényegesen több elhullással. Gyógyszeresünk szerint egyik-másik uradalom literszáma rendelte a jódot, naponként szállította az állatorvost.

Cselédeim ma is mosolyogva beszélnek, mesélik, mennyi ceremóniát, hűhöt csaptam én is a borjuimmal — semmiért! Ugy kell nekem! Mért nem hallgattam rájuk, akik frissen pottyantott marhaganéval szokták „becsapni” a kisborju köldökét, de nem is volt beteg egy se! Nem volt lelkem kieserélni velük az istállót, különben nekem lett volna okom mosolyogni!

Igy jártunk a tavasz folyamán a csikókkal is. Az egyik hintóslóvunk volt az első, amely leadta szép Nonius-csikóját. Eleven, vig volt körülbelül 10 napig. Akkor észrevettük, hogy ez is „köldökös”. Orvost hívtunk, aki felvágta a diónyi daganatot, kibuzta a köldökzsinórt, kítisztította a gnyet s betömte a sebet piktaninos gézzel s elrendelte a naponkénti kezelést azzal az utasítással, hogy mindaddig, míg gny mutatkozik, nem szabad a sebet begyógyítani. Gny nem jelentkezett többet, mégis óvatosságból kezeltük s nem engedjük begyógyulni a sebet jó egy hétig. Akkorára teljesen lelapadt s be is gyógyult nyom nélkül. Már körülbelül négyhetes volt a csikó, amikor egyszer azt vesszük észre, hogy a jobb hátsó lábát fájditja. Talán az anyja lépett rá, vagy a box deszkájában valami szög sérthette meg? Kerestük az okot, de nem találtuk meg. Sérülés sem volt a lábon. Megnyugodtunk, majd elmúlik. De nem mult el, sőt mindig jobban fájditotta azt a lábát, végül többet feküdt, mint amennyi állt. Talpon csak addig volt, ameddig szoptott. 5-6-ik napon megdagadt a felső combja, tüzes, kemény tapintatú volt, párosulva erős lázzal, étvágytalansággal. Meleg borogatást rendeltem rá s elhatároztam, hogy reggel beküldök az orvosért. Ugy is történt, de az én csikóm reggelre már nem tudott felkelni. Lábai tehetetlenül, mereven feküdtek a szalmán, nyaki és lábizmai megkeményedtek, orrlukai kitágultak, szemei forogtak, szaporán szedte a lélekzetet s időnkint rázógörcs szaladt rajta végig olyan erővel, hogy mindene rezgett-mozgott belé. Már tetanusztól féltem, míg végre az orvos megállapította, hogy vékonybélgyulladása és székrekedése van s ennek megfelelően vette gyógykezelésbe. A hashajtókkal elértünk annyit,

hogy valamelyest megkönnyebbedett a helyzete, a combdaganata is elmult, nyugodtabban feküdt, a szájahoz vitt gyenge lucernából megevett pár szálát, elég szívesen bevette a napi 3-4 liter hígított, cukrozott langyos tehéntejet is, amellyel tápláltuk, de az arzen erősítő preparátumok ellenére, a folytonos láz és izzadás annyira legyöngítette, hogy pár nap alatt a fejét se tudtam már megmozdítani. Elkinlódtott szegény így vagy két hétig még, míg aztán megsajnáltam s főbelövettem. Ma sem tudja még a doktor, hogy minden belső része, belei is, szép, egészséges volt, csak a köldökzsinórja volt tele sarga, sűrű gennyel vagy 15 cm. mélyen!... No meg a mellüregeben volt egy kis gny, a tüdő körül, ami ha nem csalódom, a hosszas fekvés következtében beállott gnyes mellhártyalob ismérve volt. Véleményem szerint a köldökzsinór nem tudott kítisztulni annak idején a gnytól, eldugult s a gny a seb külső begyógyulása után befelé tört utat magának, az okozta a csikó elhullását is.

Ugyanebben az istállóban levemhezett még három kanca: két csikó megkapta a köldökgyulladást, a harmadik nem. Ez a kettő is kigyógyult. Egy, a hirtokhoz tartozó távolabbi majorban öt csikó született. Egyik éjjel. Az utóbbinak a köldökét a kocsis a szalonnás bugylibicskájával vágta el, hetek óta zsebében volt piszkos spárgával kötötte el, két nap mulva jutott abba a helyzetbe, hogy jelentse a „szaporaságot”, a lejjózás is elmaradt, mégsem kapott köldökgyulladást egy sem az öt közül!

Mi következik ebből? Az, hogy ugy a 16-, mint a tehénistálló, amelyben tömeges megbetegedés fordult elő, fertőzött volt s alapos fertőtlenítésre szorul, amit rövidesen vége is viszünk. De hogy jött be a mi istállónkba az a bizonyos kórokozó baktérium, mikor nálunk évek óta köldökgyulladás nem volt? Tavaly két szomszédos uradalom közül az egyikben volt ugyan szintén járványos köldökgyulladás a csikók között, a másikban meg járványos elvetelés a tehének között, de jószágaink nem érintkeztek s nálunk az idei tavaszig nem volt ilyen járványos természetű baj semmiféle jószágaink között.

Honnan származhatott tehát a fertőzés? Hogyan kell ellene védekezni? Van-e antitoxinja? Használ-e a védőjót? Mind olyan kérdések, amelyekre közérdekűbb kívánatos volna a magyarázó, kiokosító válasz. *)

Zics.

Mester György dr.

Uj rendeletek.

(A behozatali és kiviteli szabadlista kiterjesztése. — Külföldi fizetőeszközök beszoállítására és igénylése. — A jegybank-részvények második részletének befizetése. — A cséplőgéptulajdonosok általános forgalmi adója.)

A behozatali és kiviteli szabadlista kiterjesztése.

A pénzügyminiszter A. 25.684. számú rendelete f. hó 3-tól szabaddá tette a következő áruk behozatalát, amelyek tehát külön engedély nélkül hozhatók be: kalaphörsikók, buca-vas, fark-vas, platinák, terrajzok, rongyek és papírgyártásra alkalmas egyéb hulladékok.

A földművelésügyi miniszternek 81.868. számú rendelete értelmében pedig f. évi július hó 6-tól kezdve szabaddá tételt az étkezési bab, a szalma, a közönséges fekete kenyér, a rózsé, a rőzsenyaláb, gallyak, kilugozott cser és cserpogácsa, végül pedig az állati trágya kivételével mindennemű egyéb trágya, vámkülföldre való engedély nélküli kivitele.

Külföldi fizetőeszközök beszoállítására és igénylése.

A Magyar Nemzeti Bank f. hó 3-i hirdetménye értelmében mindazok a cégek, melyek külföldi fizetőeszközök forgalombahozatalára feljogosítottak, további intézkedés devizákat és valutákat akár bel- akár külföldiekkel korlátlanul vásárolhatnak a legutóbb jegyzett hivatalos pénzfolyamon, vagy

*) A választ a következő számok egyikében adjuk meg. *Rovatvezető.*

elszámolásra az átvétel napján jegyzendő árfolyamon. A Magyar Nemzeti Bank azonban bármikor azonnal megszüntetheti valamely deviza vagy valuta átvételét és bármikor azonnali hatállyal megváltoztathatja az átvételi árfolyamot is.

Ha magánfelek a jegybanktól devizákat igényelnek, ezt az igényt erre szolgáló úrlap felhasználásával, a vonatkozó bizonylatokkal felszerelve kell a valutakereskedésre autorizált cégek valamelyikénél benyújtaniok. E cégek az igényléseket a Magyar Nemzeti Bank bankosztályához továbbítják, mely az elintézését a felhez az illető cég utján juttatja vissza. Az elismert igények a vonatkozó nyomtatványon feltüntetett, jelenleg tíznapos határidők lejártáig érvényesek. Utazási célokra az autorizált cégek a vonatkozó utlevél bemutatása ellenében egy-egy utazásra személyenként összesen 4.000.000 K. értékű külföldi fizetőeszközt utalhatnak ki a jegybank külön engedélye nélkül. Ezt a kiutalást az utlevélben a kiadott összeg és a kiutalás napjának feltüntetése mellett igazolni kell. A felektől átvett külföldi fizetőeszközöket a felekkel pénzfolyamon, a neki kiszolgáltatókat pedig áruárfolyamon kell elszámolni, a jegybank elszámolási napjának árfolyamait véve alapul. A félnek a tényleges költségeken felül legfeljebb 1/4% jutalék, illetve 400 svájci frank értékhatáron alul legfeljebb még további 1/2% jutalék számítható fel.

A jegybank-részvények második részletének befizetése.

A Magyar Nemzeti Bank hirdetést tett közzé, melynek értelmében a jegyzett jegybankrészvények névértékének második felét ugyancsak nemese valutában f. hó 24-ig bezárólag kell a jegyzési hely utján befizetni.

A cséplőgéptulajdonosok általános forgalmi adója.

Ha a cséplőgéptulajdonos bércseplést végez, ebből a kereseti tevékenységből származó bevételéről pontos feljegyzési könyvet (bélyegkönyv) tartozik vezetni. A pénzügyminiszter 101.184. számú rendelete értelmében ebben az általános forgalmi adó lerovására s a megtörtént lerovás ellenőrzésére szolgáló könyvben kell feltüntetni csépléltő gazdánként a leszámlás eredményét, vagyis a teljes gépkereset mennyiségét, amelyből a géptulajdonos szolgáltatásban álló munkásoknak akár készpénzben, akár természetben kiadott munkabér le nem vonható. Az általános forgalmi adó alapja ugyanis az 1921. évi XXXIX. t.-c. 32. §-a értelmében a csépléssel megkeresett terményeknek, vagyis a teljes gépkeresetnek pénzügyminiszter által megállapított átlagos értéke. Ezt az értéket buzánál a pénzügyminiszter által a mezőgazdasági ingatlanok vagyoni-értékére, rozsrá, árpára, zabra, kukoricára, kölesre, tatarikára, ocsura nézve pedig a vámmalmok általános forgalmi adó alapjának megállapítása végett ugyancsak a pénzügyminiszter által havonként közzétett átlagos árak adják. Bércsepléssel megkeresett egyéb termények átlagos értékeül a helyi viszonyoknak megfelelő nagykereskedői árakat kell venni. A cséplési gépkereset után járó általános forgalmi adó havonként rováendő le.

A gazdaközönség köréből.

Csalódások.

A Kegyelmes ég megmutatta a nagy termést, de nem adta meg! Évek óta nem volt olyan időjárás a mezőgazdaságra, mint az idén, soha jogosabb reményekkel nem mentünk neki az aratásnak, mint most és a vége egy — közönséges aluli eredmény! Röviden be kell jelentenem, hogy a gabonamunkák érséséről szó sem lehet, mert nem a magérés folyamata játszódtott le a mezőn, hanem az egyszerű magszáradás. Ez olyan általános elemi csapás, amely sem a teoriában, sem a gyakorlatban nem fordult még elő.

A rozs például lepadt holdankint három méter-mázsára, mert a szem fejlődése oly silány, hogy alig maradt még benne liszttartalom. Minősége 67-68 kilogramm lesz. És ilyen a csalódás a búzában is. A sok dőlő búzára, amelyre a régiók a „szákba dől” példabeszédet szokták használni, ma, sajnos, azt kell mondani, hogy „szentelen”, mert nincs benne szem. S ez kihát am az egész termésre, amely szintén szenved a hirtelen fellépett aszály által és egyszerre mind mintha azt kíváná, hogy már csak a kereszében volna.

ÁLLAMI FELŐGYELET
ALÁTT ÁLLÓ " " "

Sürgőnyeim:
VACCIN Budapest.

LABORATORIUM

BUDAPEST, IX., LONYAY-UTCA 18/b.

VÉDŐOLTÓANYAGOK TERMELESERE RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Interurban: József 20-14.
Telefon: József 22-58.

Védőoltóanyagok

Rapid szérumok

lápese, sertésorbán, seregőgőzök, gümőkör stb. ellen.

lápese, sertésorbán, seregőgőzök, sertéspestis, sertéssepticæmia, vérhas, fertőző tüdőlob, baromtkölepra, márgyár stb. ellen.

!

Szérumos kombinált oltóanyagok fertőzött állatállományok és gyógyító oltóanyagok beteg állatok kezelésére.

Kivánatra speciális tájoltóanyagok készíttetnek.

0100

SABORSKY JÓZSEF és FIAI R.-T., Budapest, VII., Rákóczi-ut 12. Érdeklődéségekben: JOSEF SABORSKY & SÖHNE WIENI CÉGGEL

Foglalkozik: ÉLŐ ÉS LEÖLT SZARVASMARHA-, BORJU-, JUH- ÉS SERTÉSBIZOMÁNYI ELADÁSSAL, VÉTELLEL ÉS KÖZVETÍTÉSSEL

Előszertésküldemények címzendők:
Budapest-Ferencváros, Sertésvásár

Élő szarvasmarha-, borju- és juhállományok címzendők:
Budapest-Ferencváros, Marhavásártér

Husküldemények címzendők:
Budapest, Központi Vásárcsarnok

TELEFON: Városi iroda (interurban) József 120-25 • Sürgőnyeim: ALBIZ BUDAPEST • TELEFON: Sertésvásáron (interurban) József 18-16

És ezek a családások ismétlődnek a sok adóteher aranykoronába való átszámítása körül is. Itt van például az Alsó Szabolcsmegyei Armentesítő Társulat, soha nem látott, soha sem sejtett és soha sem gondolt hozzájárulási költségének magasága, amely szédítően hat a gazdákra.

1923. őszén készült a költségvetés, ahol teherképpen szerepelt a belvisszabályozás kiadása! Sajnos, hogy évtizedek óta ez a belvisszabályozás a társulatnak örökös vembességét okozott, de gondolatnál egyéb nem tudott a világra jönni. De elfogadta az érdekeltség a költségvetést, mert — bizott. Ez persze óriási módon emelte a kiadások tételét. Fedezetül megszavazták a buzaárnyban volt fizetést, amikor a buza százezer koronán jóval alul állott. Az esedékesség idején azonban az 1924. év első negyedében százezer koronás buzaárban teljesítették a fizetéseket, amikor még egy ásonyom sem jelzi a belvisszabályozás munkálatait.

De most jön a második negyed! Itt a társulat 300.000 koronás árt követel — mint az állam — a buzaért és a község előjárósága csak július 15-én fog hozzá, hogy ezeket az adónemeket beszedje.

A miniszteri rendelet 1 kg. buza árát 20 aranyfillérre szabta, meg és aranykoronát 17,600 papirkoronával tette egyenlővé! Vagyis: egy mázsa buza ma a forgalomban 300.000 koronát sem ér, fizetni pedig kell visszabályozásban 352.000 koronát, azaz haromszázötvenkétezer koronát minden kiszabott mázsa buzáért. Itt szabályozni kellek ám a vizet a — fejekben!

A belvisszabályozás eszméje nagyon szép, de ha arról csak beszélnek és nem csinálják, ha de facto ezen a címen nem folyósítottak egy papirkoronát sem és a belvizek szabálytalanul felgyülemlednek; mily irónia az, hogy ilyen körülmények között lehessen aranykoronákban emberöltötti tételeket az érdekeltségen behajtani! Ezt már a miniszter ur felügyeleti joga is kell, hogy lehetetlenné tegye.

Csalódás!
Csalódunk a belvisszabályozásban, amelyet ígértek! Csalódunk a buzaárban, amely a költségvetés idejében, százezer koronán alul volt és ma csekély 350.000 koronával lesz esedékes!

Csalódunk a miniszter ur felügyeleti jogában, akinek módjában volna egy tollvonással ezt az egész játszmát renoncniak mondani, de aki mélyen hallgat!

Hol van az igazság és a jog?
Tiszafüred. Weisz Gáspár.

A Gazdák Biztosító Szövetkezete közgyűlése.

Mélián csatlakoznak a *Hangya* és az *OKH* impozáns üzleteredményeihez a harmadik hatalmas agrárszövetkezetnek, a *Gazdák Biztosító Szövetkezetének* június 28-án lezajlott közgyűlésén publikált üzleteredményei. A *Gazdák Biztosító Szövetkezet* közgyűlésén is ott láttuk a magyar agrártársadalom vezérfőit; jelen voltak a többek között: *Bernát István dr.*, *Koós Jenő dr.*, ny. államtitkár, a földművelésügyi miniszter képviselőjében, *Telki József gróf b. t. t.*, *Csiszarik János dr.*, püspök a veszprémi székeskáptalan képviselőjében, *Daranyi Gyula dr.* a pécsi székeskáptalan képviselőjében, *Jeszenszky Pál*, a „Mezőgazdák“ vezérigazgatója, *Mayer János v. miniszter*, *Meskó Pál* az egri főkáptalan képviselőjében, *Szilassy Zoltán* az OMGE képviselőjében, *Bulay Barna*, *Czobor László*, *Dezsényi Béla*, *Szencsényi Lajos*, az egri érsek képviselője, *Láng József*, a „Gazdák“ vezérigazgatója, *Gebhardt Domonkos*, *Hackel Emil*, *Zausser Károly*, *Reichl Meldegg Győző* báró szövetkezeti igazgatók és még igen számosan a szövetkezet alapító, üzletrészes és biztosított tagjai közül.

A szövetkezet igazgatóságának évi jelentéséből kiemelendők tartjuk, hogy a szövetkezet az elmúlt évben az ország sivar pénzügyi helyzete és az üzleti költségek horribilis emelkedése ellenére is hatalmas fejlődésről tett tanúságot. Különösen vidéki szervezetét fejlesztette és tökéletesítette az elmúlt évben a szövetkezet, ugyanarra, hogy ma

már alig van község az országban, ahol a „Gazdák“ képviselőit ne volna. A vidéki szervezet tökéletesítése természetesen együtt járt a taggyűjtő propagandával, amelynek eredményeként a szövetkezet biztosított tagjainak száma tekintélyes mértékben növekedett.

A szövetkezet 1923. évi biztosítási díjbevétele meghaladta a három és félmilliárd koronát, összevétele pedig a 4.000.000.000 koronát közelítette meg. Evvel a hatalmas bevétellel természetesen arányban állnak azok a kártérítések is, amelyeket a szövetkezet tűz-, jég- stb. károkat szenvedett tagjainak kifizetett, ami által hatalmas mértékben járult hozzá a mezőgazdasági termelés zavartalanágának biztosításához.

Meg kell emlékeznünk arról is, hogy a szövetkezet anyagi helyzetéhez képest jelentékeny összegeket folyósított kulturális és jótékonyági munkáknak céljaira és ezeken kívül a szövetkezet alkalmazottainak nyugdíjalapját a rendes évi hozzájáruláson kívül 20 millió K.-val dotálta.

A szövetkezet a „Patria“ Irodalmi Vállalat és Nyomdai R.-T.-nél és a Magyar Nemzeti Gazdasági Banknál fennálló érdekeltségeit az elmúlt évben mélyítette, továbbá érdekeltséget vállalt a Nemzeti Hitelintézetnél és a Vitézek Mezőgazdasági Szövetkezeténél is.

Különös gondot fordított a szövetkezet a különböző tartalékalapok gyarapítására, amelyeket összesen közel 1.000.000.000 koronára növelt, úgy hogy azok a biztosított tagok részére fedezetül szolgáló díjbevételel együtt 1923. december 31-én az 5.000.000.000 K.-t közelítették meg.

A közgyűlés egyhangu határozattal vette tudomásul az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentését és a felmentést egyhangulag megadta, majd több kisebb jelentőségű ügy lefolytatása után a kilépő 4 igazgatósági tagot: *Bárdos Remig dr.-t.*, *Jeszenszky Pált*, *Koós Jenő dr.-t.* és *Mayer Jánost* igazgatósági tagokul újból megválasztotta, az üresedésben levő 2 igazgatósági tagsági helyre pedig mint igazgatósági tagokat: *Károlyi György gróft* és *Purgly Emilt* választotta meg.

Beszüntetjük

lapunk küldését a *jövő számmal* mindazoknak az előfizetőinknek, kiknek előfizetése *mult hó végével* lejárt és azt *nem újították meg*.

Tisztelettel kérjük tehát előfizetőinket az előfizetési díj *azonnali beküldésére*, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne álljon be. *Előfizetéseket csakis e naptári negyedére fogadjunk el*.

Az előfizetési díjat *ugyanazon cím alatt* kérjük *beküldeni*, mint *amely címen a lap jár*.

Előfizetési ár:

Jul.—szept. negyedére ... 80.000 korona.
OMGE tagoknak a tagsági díjon felül:

Jul.—szept. negyedére ... 50.000 korona.
A kiadóhivatal.

VEGYESEK.

A gazdasági akadémiai tanárok mozgalma. A gazdasági akadémiaiak küldöttel *Almásy Imre* grófnak, az Országos Mezőgazdasági Kamara elnökének vezetésével, f. hó 4-én délelőtt fölkeresték *Szabó István* és *Bud János* minisztereket és arra kérték őket, hogy a gazdasági akadémiaiak tanári karának státusát rendezzék és fizetésükkel arányosítsák. *Szabó István* földművelésügyi miniszter méltányosnak mondotta a tanárok kívánságát és megígérte, hogy a pénzügyminiszterrel egyetértve tervezetet fog kidolgozni, amelyet a minisztertanács elé terjeszt elfogadás végett. Reméli, hogy az akciónak sikere lesz. A küldöttség megnyugvással vette tudomásul a választ. A nemzetgyűlés tagjai közül *Neubauer Ferenc*,

Erdélyi Aladár, *Rubinek István*, *Reischl Rikárd* és *Marschall Ferenc* dr. vettek részt a küldöttségben.

Kérelem a magyar társadalomhoz! A Magyar Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Országos Szövetsége felkéri a magyar társadalom minden tagját, hogy amennyiben módjában van, támogassa a nyomorral küzdő egyetemi hallgatókat. Az ifjuság nem alamizsnát kér, hanem munkaalkalmat, hogy a munkával szerzett anyagiakat saját továbbképzésére és megélhetésére fordítsa. Mindenféle szellemi és fizikai munkaalkalmat elfogadjunk (nevelés, tanítás, zenetanítás, könyvelés, gépirás, gyorsírás, bérelszámolás, mezőgazdaság, cséplés, kertgazdaság, felszoigálás, továbbá minden a fővárosban elintézendő ügy elintézésére megbízásokat, utlevél, vízum megszerzése, árajánlatok, hivatalos ügyek lebonyolítása stb.). Szíves megkereséseket kérjük a MEFHÖSz munkaközvetítő osztálya (Budapest, Üllői-ut 4.) címére küldeni.

Ugyancsak itt közöljük, hogy a Debreceni Gazdasági Akadémia „Festetic“ Bajtársi Egyesület azzal a kérelemmel fordul a magyar gazdasági társadalomhoz, birtokosokhoz, uradalmakhoz, hogy ha cséplési ellenőrré, vagy a nyári szünet idejére gazdasági gyakorlatokra van szükségük, szíveskedjenek lehetőleg a javadalmazás fel tüntetésével az egyesület vezérségéhez (*Beacze Ferenc* III. é. hallgató, Debrecen-Pallag) fordulni. Az egyesület vezérsege garantálja, hogy a megkeresésekre teljesen megbízható és lelkiismeretes tagokat fog kiküldeni, akik minden tekintetben megfelelnek. Készséggel várjuk rá is a debreceni gazdaságok kérelmét, és felhívjuk rá a gazdasági társadalom figyelmét. Az uradalmak a gazdasági akadémiai hallgatók alkalmazásával főkérvő szakemberekre bízzák a gazdasági munkálatok ellenőrzését és szak tudásuknak hasznát vehetik, viszont az alkalmazott gazdaságoknak módjuk nyílik tanulmányaiknak gyakorlati tapasztalatokkal való bővítésére. Ezzel kapcsolatban felhívjuk a figyelmet arra, hogy szerkesztőségünkben névszerint is előjegyezve vannak olyan fiatal emberek, tanulóifjak, akik a nyári időnyre gazdaságokban elhelyezkedni óhajtának.

Tenyész- használati és luxuslovásár rendezése.

Budapest székesfőváros tanácsa július 4-én értekezletre hívta össze az illetékes hatóságok és a gazdasági társadalmi testületek kiküldöttjeit, hogy döntés történjen az OMGE lótenyésztési bizottságának ama javaslata felett, amely a régekte szép sikerrel rendezett luxuslovásárok felújítását és tenyésztésével való kiegészítését indítványozta. Az értekezleten résztvettek a főváros részéről *Folkusházy Lajos* alpolgármester, *Vajna Ede* tanácsnok, *Gruber Henrik* állategyógyász, *Gaál Béla*, a Tattersall igazgatója, a földművelésügyi minisztérium részéről *Scitovszky Tiber* min. oszt. tan., az OMGE részéről *Graefl Jenő* biz. elnök, *Győrey Richárd*, *Ráth József*, *Somssich Miklós*, *Konkoly Thege Sándor*, az Országos Mezőgazdasági Kamara részéről *Szavosd Richárd*, továbbá a belügyi, külügyi és kereskedelemügyi minisztériumok, a MAV és a lókereskedők kiküldöttjei. *Folkusházy Lajos* alpolgármester elnökölt az értekezleten, aki részletesen ismertette a luxuslovásárok történetét, jelentőségét és felújításuk célját s hangsúlyozta, hogy ezek rendezése terén ismét az OMGE-vel karöltve kívánunk eljárni, főleg a következő kérdések tisztázását kérte az értekezletől: 1. Nem szólnak-e külpolitikai szempontok a vásár ellen? 2. Olyan-e már a gazdasági helyzet, hogy a vásár erkölcsi sikere remélhető? 3. Remélhető-e kivétel a vásárról, főleg Németországba? 4. Lehet-e vasúti díjmentesítésre számítani? 5. Osztsze legyen-e kapcsolva tenyésztéssel? 6. Mely időpontban tartassék meg? 7. Miként biztosítsák megfelelő külföldi reklám? Az elnöki megnyitó után az OMGE nevében *Graefl Jenő*, a földművelésügyi minisztérium részéről pedig *Scitovszky Tiber* üdvözölték örömmel a fővárost azért, hogy a tenyész- és luxuslovásár ügyét melegen fölkarolta és az OMGE-nek ezirányú előterjesztését magáéva tette. Ezután az elnöki kérdések körül beható vita fejlődött ki, amelyben résztvettek *Vajna Ede*, *Győrey Richárd*, *Ráth József*, *Szavosd Richárd*, *Konkoly Thege Sándor*, *Gaál Béla* és a lókereskedők ki-

<p>HUNGÁRIA SZÉRUMNÖVEK R.-T. BUDAPEST, VI. KER., SZABÓ-UTCA 18. TELEFON 47-87.</p>	<p>Termeli az állatorvosi gyakorlatban használatos összes védőoltóanyagokat és szérumokat. szertéspestis ellenes vérsavó Allamling kipróbált minden esetben legelőször kapható. Szertéspestis ellenes anyagok készítése centrifugált vérsavó. Kérjen azonnal prospektust!</p>	<p>Külön diagnosztikai osztály. Díjmentes körmegeállapítás. Díjmentes felvilágosítás nyújtás minden szakterületen.</p>
--	--	---

RABA-MOTOREK

saját gyártmányu, ugy benzin- mint kőolajon bevált „Astra“ rendszerű szívógázüzemre berendezve, gyárilag új állapotban, készletről azonnal szállítható

Kedvező fizetési feltételekkel buzaalapon.
Felvilágosítással, referenciákkal, ismertetéssel készséggel szolgálunk

Magyar Vaggon- és Gépgyár r.-t., Győr
Budapesti igazgatóság: V., Deák Ferenc-utca 18., IV. 8

küldöttei. Az értekezleten az a nézet alakult ki, hogy külpolitikai szempontokból aggodalomra ma már nincsen ok és így még ez év őszén, szeptember végén, október elején meg kell rendezni a luxuslovásárt, amelyet egybe kell kapcsolni tenyészlovak és remondák vásárjával. A szabályzat elkészülte után a bejelentő lapokat rögtön szét kell küldeni, a bejelentésre záros határidőt hagyva és amennyiben addig nem jelentenek be megfelelő mennyiségű és minőségű lovat, akkor az egészet le kell fujni. Remélhetőleg azonban erre nem kerül a sor, mert a belföldön is elég élénk kereslet és kínálat mutatkozik tenyész- és használati lovakban. Azzal természetesen számolni kell, hogy 10 évi szünet után a felhajtott anyag nem lesz olyan, mint Nagy-Magyarországon volt, de a kezdet nehézségeivel meg kell birkózni. A tenyész- és luxuslovásár időpontjában kellene rendezni az őszi lovasmutatványokat és lóversenyeket is, valamint ugyanakkor kellepe az állami lótenyésztézeteknek feleslegüket áruba bocsátani, amit a földművelésügyi minisztérium képviselője megígért. A kivétel lehető biztosítása és a kedvezményes vasúti szállítás engedélyezése érdekében lépések fognak történni. Kellémelteni hatott, hogy a lókereskedők a tenyész- és luxuslovásár megtartása ellen foglaltak állást. Reájuk nézve természetesen nem előnyös, ha a tenyészlovak egymással közvetlen kapcsolatba léphetnek. Az értekezlet lefolyásáról beszámolnak majd a székesfehérvári tanácsának, amely megbeszéli a további lépéseket a vásár kiírása, a szabályzat és a bejelentő lapok szétküldése iránt. Ennek megtörténte után a kérdésre még visszatérünk, de már most is a gazdaközönség legmelegebb támogatására ajánljuk a tenyész- és luxuslovásárt, amelynek sikeres megrendezése ismét egy újabb lépést fog jelenteni a haladás útján.

Lókiállítás és verseny Bánhegyesen. Lapunk egyik régebbi számában felhívtuk a figyelmet a Csanádvármegyei Gazdasági Egyesület június hó 29-én Magyarbánhegyesen rendezett lókiállítására és versenyére. A helybeli sajtó híradása nyomán most már a kiállítás eredményéről is beszámolunk. A kiállítás nagy látogatottságnak örvendett nemcsak a környékbeli birtokosok és gazdák, hanem a távolabbi vidékekről is nagyszámú érdeklődő közönség vett azon részt. A kiállítást *Purgly Emil* főispán, az OMGE elnöke, a Duna-Tiszaközi kámera elnöke nyitotta meg. A kiállítás összesen 45 lovat hajtottak föl. A bíráló-bizottság a teljeskörű mérések csoportjában a földművelésügyi miniszter aranyoklevelét *Nagel Károly* kunágotai földbirtokos „Pali” nevű öt éves sötét pej félvér ménjének ítélte. A két- és hároméves csikónál a földművelésügyi miniszter ezüst-oklevelét *Kovács Béla* magyarbánhegyesi birtokos nyerte „Bolygó” két éves ménjével. A három évesnél idősebb vemhes és csikók kancáknál a Csanádvármegyei Gazdasági Egyesület arany-oklevelét *Sári György* „Csinos” nevű négy éves sötét pej kancája vitte el. A két- és hároméves kancacsikók csoportjában a Csanádvármegyei Gazdasági Egyesület arany-oklevelét *Löffler László* nagybánhegyesi birtokos „Sió” nevű kancája kapta, az ezüst-oklevelét pedig *Fazekas Bálint* nagybánhegyesi birtokos „Milcsi” nevű kancája nyerte. A meddő kancák csoportjában az egyesület arany-oklevelét *Czita Mihály* „Dajka” nevű hat éves fekete kancája vitte el. A kilitásba helyezett arany-, ezüst- és bronzérmeket az illetékes helyről nem bocsátották a bíráló-bizottság rendelkezésére s így csak a megfelelő oklevelek és készpénzdíjak kerültek kiosztásra. A kiállítással kapcsolatban tartotta meg a Csanádvármegyei Gazdasági Egyesület diszkozygyűlést *Purgly Emil* elnöke alatt. Ez alkalommal osztották ki a földművelésügyi miniszter elismerő okleveleit és a négy gazdasági eseléd részére adományozott 100,000-100,000 K. jutalmat. A közgyűlést követően *Kézán Emil* a szerződés értékes, de az idő rövidsége miatt szűkre szabott előadását tartotta a tájfajtalótenyésztés kérdéséről. Három órakor fölvonultak a közönség előtt a díjazott lovak, amely után a lóversenyszámok következtek. Az első futam a mezőgazdák 1200 m.-es sikversenye volt. Első lett *Hegedűs Pál* „Lenke” nevű öt éves félvér kancájával. Az utlovasok 1600 m.-es sikversenyében az első díjat elvitte *Géiszt Gyula* „Raritas” nevű négy éves telivér pej kancája, nyergében *Sztépan Ferenc* főhadnagyval. Ezt követte a mezőgazdák 1600 m.-es gátversenye, első lett *Ladwer István* „Baba” nevű négy éves, fekete félvér kancája. Szófi Istvánnal nyergében. A napot a mezőhegyesi és a mezőkovácsbázai labdarugó mérkőzés zárta le.

Tenyészállatkiállítás Kaloosán. A Kaloosavideki Gazdasági Egyesület a kecskeméti mezőgazdasági kamara támogatásával múlt hó végén Kaloosán díjazással egybekötött tenyészállatkiállítást rendezett. A kiállítás szép látogatottságnak örvendett; a földművelésügyi kormány képviselőjében *Gajdásy Jenő* miniszteri tanácsos, gazdasági főfelügyelő jelent meg s ő nyitotta meg kiállítást. Az időjárás nem volt ugyan kedvező, mégis szép számú tenyészállatot hajtottak föl, összesen 72 darab pirostarka és 28 magyar fajta tehenet és úszót. A *Telki József* gróf v. b. t. t. elnöklésével működő bíráló bizottság sok szép ezüst és bronz oklevelet, elismerő oklevelet és pénzjutalmat osztott ki. A felhajtott állatok számára és minőségére való tekintettel a kiállítás nagyon jól sikerült és dicséretére válik *Dekoy Lajos* városi állatorvosnak, aki a város polgármesterének és a járás főszolgabírójának támogatásával csaknem egyedül intézte el a sok előkészületet és gondos körültekintést igénylő rendezésnek nehéz munkáját.

Tanulmányi kirándulások. A Közgazdasági Egyetem IV. éves, illetve az első abszolvált mezőgazdasági hallgatói, a szegedi tanegyetemi látogatásokon kívül, a tanév befejezésével több tanulmányi kirándulást tettek. *Mahács Mátyas* kerécszeti főintéző, egyetemi előadó szakszerű vezetésével, *Bernát István* dr., *Cietler Jenő* dr. és *Steincker Ferenc* dr. egyetemi tanárok részvételével Ungváry László ceglédi borpincéjét és fűszkolóját, *Reichenbach Béla* egyetemi tanár vezetésével egy délután *Rosenberg M.* pestszentlőrinci gazdaságot, majd egész napos kirándulások keretében Grünwald Testvérek és *Schiffer* bérgazdaságát Eresiben, végül *Szabó Zoltán* dr. egyetemi tanár részvételével Coburg hercegi uradalom pusztaapaji gazdaságát tekintették meg.

25 éves találkozó. Felhívom azokat kollégákat, kik velem Keszthelyen 1899. évben végeztek, tudassák velem címüket és azt, ohajtanak-e július hó 26-án Keszthelyen vagy Budapesten tartandó 25 éves találkozóhoz részt venni. Horváth Elek urad. tisztartó, Sátoraljaújhely, Munkácsi-utca 20. sz.

A 42 év óta fennálló *Fischer J. részvénytársaság* zsák- és ponyvagyarat, Budapest, Nándor-u. 31/33., mint elismert megbízható céget, a legjobban ajánljuk. Ponyvakölcsönözintézet.

Gyapju értékesítését legelőnyösebben teljesít *Párczer Gyula*, Budapest, V., Honvéd-utca 38. Telefon: 168-24.

Schwarz Gusztav banküzlet, Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 3. Mindennemű banküzletek legelőnyösebb lebonyolítása és finanszírozása.

Bármely szántógép a legelőnyösebben szereshető ha (terményekben való vagy részletfizetésre is) bármely benzomotor vagy benzimmotoros szántógép *petroleumüzemre alkalmas*, bármely törött vagy elhasznált géprész (motorhengere, fogaskerék, tengely stb.) *gyári jótállással megjavítható* a Gazdabank Agrártechnikai Vállalata útján, Budapest, Ferenc-körút 19-21. (II.)

NYILTTÉR.

(E rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

GÁBOR-füvevelőintézet

Budapest, VI., Munkácsy-utca 21.
Telefonszám: 90-00.
Bentlakó és bejáró, elemi és középiskolai tanulók számára
Prospektus
Szünidei telep a Tátrában és a Balatonnál

Eladó:
16 HP „Fowler“-gözeke
13 éves, gyárilag javított, kifogástalan üzemképes állapotban, azonnal szállítható. Eladó továbbá:
„Fowler“-féle gözekegrubber
5 m. munkaszélességgel és
„Fowler“-féle rögtörőhengerek
ERDÉLYI MÁRK GÉPGYÁR
BUDAPEST, VI., LZHEL-UTCA 10. SZÁM.
Telefon: 191-17, 194-55

Haszonbérbeadási hirdetmény.

A Dunamelléki ref. Egyházközség haszonbérbe adja a budapesti ref. iskolák tulajdonát alkotó, *Barneska* községben fekvő (Fajér vm.) több szobából s melléképületekkel álló urlakási, udvarral, kerttel és teljesen rendezett istállóval, továbbá a községtől kb. 1 km. távolra fekvő

65 Kat. hold 738 négyzetöl jöminőségű szántóföldet

folyó évi október hó 1-től kezdve 3 évre.

A haszonbér az épületekért külön, a szántóföldekért pedig kat. holdakra számított buraértékben ajánlandó meg a nem termőszőlőben, hanem az esodékoság napján a budapesti földön jogszert legmagasabb ár szerint határozó felüvi előzetes részletekben október hó 1-én és április hó 24-én.

Felvezetést az Egyházközségtől nem ad. A ház és birtok összes adó és bármilyen nevezendő közterhel. (Üzletiadó, víz, vízábrányozási járulék stb.) a haszonbérlet technikai. Az épület fenntartása, szobák és az istállók bekezelésének teljes rendben tartása, ablakok, ajtóknak kifestése a haszonbérletnek kötelezősége.

Ha a jelenlegi bérlő október hó 1-ig lakást nem kapna, 1-2 szoba meghagyandó neki legfeljebb november végéig.

A község állomásától kb. 1 km. távolságra van.

Részletes haszonbérleti feltételek a ref. Egyházközségtől vagy a közönségtől hononként kóddon és pénteken délután tudhatók meg. A pályázók közül az Egyházközségtől szabadon választott. Birtokosok zárt ajánlatok. Haszonbérleti ajánlatok július 10-ig, legkésőbb 1924. július 25-én délután 12 óráig adandók be a *Magyarországi Haszonbérleti Bizottsághoz*, Budapest, IX., Ráday-utca 25. sz. (pályázati íredő).

ERDÉLYI IGÁSÖKRÖKET
Ajánlunk **BIVALYOKAT** és egyéb **MARHÁT** melyek **biharkereszesi legelőnkön megtekinthetők** és átvehetők. Ottani kirendeltégünk a t. gazdaközönség rendelkezésére áll minden tekintetben.

MERCATOR BANK ÉS KERESKEDELMI R.-T.
ÁLLATFORGALMI OSZTÁLYA
BUDAPEST, IV., VÁROSHÁZAUJTON 14. SZ.
Sürgönyeim: **MERCATOR Budapest** TELEFON: 97-50, 171-33, 172-12

KERESKEDELEM, TÖZSDÉ.

Boravonás: Bago Károly dr.
A gabonapiac helyzete
Amíg a világpiacra a buza ára szállít és a newyorki tőzsdén 485 centtel jegyzik a búzának q-ját, ami megelöl 24 aranykoronának, addig a budapesti tőzsdén az árak ugy 6-buzában, mint főleg új-buzában egyre lauyhábbak voltak a múlt héttől. Legutóbb már az árak szállárduktak és az új-buzának q-ját augusztus 15-iki szállításra 200,000-300,000

ELSŐRENDŰ HAZAI ÉS KÜLFÖLDI

KÖSZIENNET

szállít bármely állomásra **„VULKAN”** SZÉNKERESKEDELMI R.-T. BUDAPEST, V., SZEMÉLYNÖK-UTCA 10. buza ellenében is

K-vel jegyezték a budapesti tőzsdén, a multheti 250,000 K-s árjegyzéssel szemben. Minthogy ez a lanyhaság egyrészt szokatlan, másrészt indokolatlan volt, kérdést intéztünk több gabonaüzemdek céhez, hogy mik voltak tulajdonképpen a gabonapiac ellanyhulásának az okai.

Az Arena mezőgazdasági terménykereskedelmi r.-t. szerint a lanyhaság oka arra vezethető vissza, hogy a búzából sok készlet volt még az országban, amelyet a gazdák egyszerre dobáltak aratás előtt piacra. Ez indította meg a piac lanyhaságát, amit csak fokozott a kivitel egyszerre való felszabadítása. A bécsi és pozsonyi gabonapiacot kereskedőink egyszerre megrohanták és ezzel önmaguk szorították le a fokrol-fokra az árakat. Nagy kínálatukkal szemben a külföldi keresle tartózkodó volt, mert nem tudta, hogy mily arányú készletek vannak még idehaza az országban.

A Strasser és König gabonakereskedelmi cég a gabonapiac lanyhaságára vonatkozólag a következőket jelentette: A malnok a maiomkoncentráció felbomlása óta nem vásárolnak. Így a gazdák nagy kínálatával szemben a kereslet aránylag kevés. Az export bizonytalan, mert csupán az osztrák és a csehszlovák piacra szorították, ez pedig jelenleg telítve van egyrészt magyar, másrészt más országok áruival. A malnok és a gabonakereskedők tartózkodók a vételtől, mert nem tudják, hogy mi lesz a forgalmi adóval. Hányszor kell ezt leróni addig, míg a fogyasztóhoz kerül az áru. A forgalmi adót 3%-ra tervezik, de ha ezt többször kell leróni, akkor az 10%-os megterhelést fog jelenteni legalább, ami a gabonakereskedelmet teljesen ki fogja zárni a piacról és a gazdák egyedül a malnoknak fogják tudni eladni árujukat. Ez a termelőre nagy hátrányt jelent, minthogy így a malnok fogják diktálni az árakat a piacon. Hozzájárul a piac lanyhaságához a jelenlegi magas vasuti fuvar, az 5%-os kiviteli vám, továbbá az 1%-os vámilleték. Nagy sérelem azokon kívül a gazdákra nézve az, hogy amíg a liszt az exportnál 25%-os tarifakédevezményt élvez, addig a szemesgabona ezen kedvezményben nem részesül. A gazdák az eladás előtt az érdekük, hogy a magyar gabona számára az oltás és az angol piacot megnyerhessék, de addig nem is tudunk konkurrálni ezeken a piacokon, amíg a kivitelre kerülő szemesgabona 25-50%-os tarifakédevezményt nem fog kapni. Ezeket a piacokat Jugoszlávia és Románia teljesen elfoglalják, minthogy önálló a vasuti tarifa szemesgabonájára éppen fele a miénknek. Trieszteni át a külföldi piacok csak úgy tudnák magyar gabonát elhelyezni, ha legalább is 50%-os vasuti kedvezményt élvezne a magyar gabona. Csehszlovákiában és Ausztriában beviteli vámokat terveznek búzára és lisztre, mely búzánál 600 cseh korona, lisztnél 1800 cseh koronát tenne ki vagononként. Ugyanúgy Ausztriában is hasonló megfélemezések lehetnek kitéve. Eppen ideje már, hogy az 5%-os kiviteli vámot és az 1%-os kiviteli illetéket eltöröljék, mert ezzel egy a magyar gabonakereskedelmet, mint a termelőket teljesen tönkreteszik.

Kelen Gyula gabonakereskedelmi cég szerint a hitelek hiánya okozza a lanyhaságot, a gazdák nem tudnak pénzhez jutni, így tömegesen dobják piacra az új készleteket. A malnokkoncentráció megszűnése azt jelenti, hogy a tőkének nagyrésze visszavonult a gabonapiacra, így a kereslet minimsárra csökkent. A forgalmi adó a tervezet formájában 10%-os megterhelést jelent, amit sem a gabonakereskedő, sem a termelő nem tud elviselni, minthogy ilyen adó egy a gabonatermelés jövőlemezőségét, mint a gabonakereskedelem közreműködését kizárja. A normális helyzet az, hogy addig, míg a gabona akár kivitelre, akár belföldön a fogyasztóhoz kerül, három-négy kézen megy keresztül. Ha az állam azt akarja, hogy gabonánkért idegen valutát hozzon be, akkor ejtse el egy a forgalmi adót, mint a kiviteli vámot és illetéket, amely a gabonakivittel teljesen lehetetlenül teszi és a gazdákat károsítja meg legjobban, minthogy annyival kevesebbet kap a termelő az árujáért. A természetes eredmények sem olyan rózsásak, mint amilyennek a júniusi termésbevételek után remélni lehetett volna. Az országban sok helyen egészen 100%-ig terjedő károkat okozott a jég.

A Hitelek gabonaosztálya indokolatlannak tartja a jelenlegi lanyhaságot, mert a természetes eredmények mennyiségére vonatkoztatva legfeljebb közepesek lesznek. Egyedül a pénzüke az, amely a keresletet tartózkodóvá teszi és a gazdákat kényszeríti a gabonaeladásra. A kereskedelem sem tud oly tömegeket venni mint szeretne, mert nem áll megfelelő pénzüke rendelkezésére.

Bud János miniszter a napokban az egységspártban tájékoztatta a termelőket arról, hogy a jelen évben a gabona forgalma minden korlátozástól teljesen mentesül, tehát a szabadforgalom, így ahogy békében érvényben volt, ismét életbelép. Köszönjük a miniszter urnak ezt a kijelentését, csak valóra is válnék, mert az eddigi tapasztalatok mind azt mutatják, hogy a gazdasági életre rakott béklyók csak árítottak. A bizonytalanságot pedig, amelyben a termelőket tartotta a kormány a forgalmi korlátozásokkal, éppen a legkritikusabb időben, az aratás idején, minden elfoglalva tájékoztatással és hitel nélkül maradtak, bizony elég jól kihasználta a spekuláció, de a 250,000 koronás új búzából sem a fogyasztónak, sem az államnak haszna nem volt, a termelő pedig nagy kárt vallotta. Most már a közeljövőben egy belföldi, mint külföldi forgalomban a gabonát semmiféle korlátozás nem fogja kötni, kivéve a forgalmi adót, amely július 1-én megszűntetett ördési adó helyébe lépne és 7%-át fizetik az őrlemények, illetve a gabona értékének a nagy malnok, 1%-át a vámmalnok, amely, mint a mult-

évben, általában lenne kivétel. Megszűnik az 5%-os kiviteli vám, az 1%-os kiviteli illeték és az exportból származó külföldi valutának a devizaközpontra való beszolgáltatási kényezere. A szanálást ellenőrző 33-as parlamenti bizottságot a kormány f. hó 9-ére hívta össze és ott fognak dönteni a gabonaforgalmi adóról. Szerk. (Rg.)

Budapesti gabonapiac. (Magyar Mezőgazdák Szövetkeze Gabonaosztályának jelentése.) Julius 8. A gabonapiac az irányzat továbbra is szilárd volt. Bécsi és cseh vevők jelentkeztek a piacon és nagyobb tételeket vásároltak. Ujbuza ára emelkedett; ugroz változatlan maradt. Repce szintén megszilárdult. Tengeri, árpa és zab ára változatlan maradt. Julius hó 7-én budapesti paritásban kg-kint a következő árakat jegyezték: Buza 76 kg-os tiszavidéki 3000-3050, fejmegyei és pestvidéki 2950-3000, buza 79 kg-os tiszavidéki 3150-3200, fejmegyei és pestvidéki 3100-3150, rozs 2625-2675, takarmányárpa 2600-2800, zab 2950-3050, tengeri 2750-2800, repce 5200-5300, korpa 1950-2050 K.

Budapesti liszt- és őrleménypiac. („Avena” Mezőgazdasági Termény- és Állatérlekesítő R.-T. jelentése.) Julius hó 7-én a következő lisztárak fordultak elő: dupla 0-ás 5200, 0-ás 4800, 2-es 4400, 6-os 3600, takarmányliszt 2200, korpa 2000, 1-es rozsliszt 3300, 75%-os egységos rozsliszt 2400 K. volt kg-kint budapesti paritásban. Az irányzat, tekintettel arra, hogy a gabonárák megszilárdultak, a liszt irányzata is megjavult.

Budapesti takarmányvásár. Julius 4. (A székesfevárosi vásárgazdaság hivatalos jelentése.) Rétszóna I. r. ó 170,000-170,000, II. r. új (csak jun., jul.-ban) 150,000-160,000, III. r. új (csak jun., jul.-ban) 116,000-140,000, csomogóra új 70,000-110,000, lucernaszéna, új 180,000-200,000, ujlucerna, nyers 180,000-200,000, ujlucerna, felszár 220,000-230,000, ujlucerna száraz 240,000-260,000, zabosbükönyészéna 150,000-180,000, tengeriszár, zöld (csalámádé) 30,000-35,000, zöldárpa, zabtakarmány, bükönyös 140,000, alomszalma 50,000-75,000, zsupszalma 85,000, zsupszalma, I kéve 3600-4000 K.

Vetőmagvak. A vetőmagpiac mult jelentésünk óta változatlan.

Budapesti vágómarhavásár. 1924. évi július hó 7-én. Felhajtott 490 darab magyar nagy vágómarha. A vásár vonatott irányzat mellett folyt le s csupán az elsőrendű marhák iránt mutatkozott érdeklődés — amely minőségéből azonban a vásárra csak igen kis mennyiség volt felhajtva — az árak azonban változatlanok maradtak. Eladatlanul visszamaradt 63 drb. nagymarha. Jegyezték kg-kint elősúlyban: Bika jobb minőségű 16,000-18,000, kivételesen 18,200-20,000, súlyabb 12,500-15,500. Tarka hizott ökör jobb minőségű 15,500-17,500, kivételesen 18,000-20,000, középminőségű 11,500-15,000, alárendelt minőségű 7500-11,000. Magyar tehén 8000-16,000, kivételesen 17,000-17,500. Tarka tehén 7500-16,000. Bivaly 9500-13,000. Növendék 8500-16,000. Kicsontozni való 5500-7000 korona.

Budapesti szarvómarhavásár. 1924. évi július hó 4-én. Felhajtás: 547 drb. elő belföldi szarvóborjú. A vásár irányzata lanyha volt, az árak kg-kint 1500-2000 K.-val estek. Eladatlanul visszamaradt 11 darab. Jegyzett árak: Élő borjúk: Belföldi szarvó: I. r. 20,000-21,500, kivételesen 22,000, II. r. 19,000-20,000, III. r. 16,000 K. kg-kint.

Budapesti juhvásár. 1924. július hó 7-én. Felhajtás: 35 darab fejavitott juh. Eladatlanul visszamaradt: 35 darab fejavitott juh.

Budapesti sertésvásár. (Magyar Mezőgazdák Szövetkeze sertésletelepének jelentése.) A ferencvárosi sertésvásáron a belföldi felhajtás 3051 drb. volt, ebből kiharadt 1161 drb. A nagy felhajtás miatt az árak 1000-1500-2000 K.-val csökkentek. Árak: Prima urasági 22,500-23,500, prima szedett 21,000-22,500, közép 21,000-22,000, könnyű jobb 19,000-20,000, könnyű súlyabb 18,000-19,000, öreg urasági 21,000-22,000, öreg szedett 19,000-20,000, angol huszterés 22,000-23,000, szalonna 26,000-28,500, zsír 28,000-29,000, husz 29,000-31,000, bedlítani való sertésre kereslet nincs. A Magyar Mezőgazdák Szövetkeze bizományi hízalásra sertéseket elfogad.

Nagytétényi kiviteli sertésvásár. A nagytétényi sertésletelepről 160 drb. tranzitó volt Csehországba.

Soproni állatvásár. (Soproni Állatvásárpénztár R.-T. jelentése.) 1924. július 4. Felhajtás 137 drb. volt. Árak: Ökör I. oszt. minőség (kivételes) 17,000, I. oszt. minőség 13,000-16,000, II. oszt. minőség 11,000-12,000 K., kicsontozni való 6500-9500 K. Tehén I. oszt. minőség (kivételes) 8,200,000 K., I. oszt. minőség 3,000,000 K. Bika I. oszt. minőség 15,000-17,000 K. Élő borjú 16,000-18,000 K. kg-kint.

Nyersbőr. A nyersbőrpia azülettelen. Árak: marhabőr 13,000-15,000, borjubőr 22,000-24,000 K. kg-kint a budapesti vágóhidon átvéve.

Gyapju. A gyapju piac tartott, az árak változatlanok.

Baromfi és tojás. Árak a budapesti piacon kicsinyben: Csirke párja 35,000-100,000, tyúk párja 80,000-130,000, hizott ruca kg-ja 42,000, hizott pulyka kg-ja 30,000, libamáj kg-ja 60,000-100,000, ludzsír kg-ja 85,000, tojás darabja 1300-1700 K.

Budapesti halpiac. Árak kg-kint: Ponty Ia kicsinyben 60,000-70,000, nagyban 45,000, IIa kicsinyben 30,000-40,000, nagyban 35,000, harcsa 40,000-50,000, cempő és kárász 20,000-30,000, süllő Ia 85,000-100,000, IIa 40,000-75,000, eszka 35,000-55,000, kecsge 60,000-95,000 K.

Tojás és tejtermékek. Árak a budapesti piacon. Teljes tej literje 6000 K., tejszínhab literje 40,000-50,000 K., tejföl literje 20,000-22,000 K., vaj kg-ja 65,000-98,000, nagy-

ban 50,000-74,000 K., tehénturó kg-ja 8000-20,000, juhturó kg-ja 38,000-50,000, ementáli sajt kg-ja kicsinyben 70,000-85,000 K., nagyban 65,000-70,000 K., gróji sajt kg-ja kicsinyben 60,000-70,000 K., nagyban 40,000-45,000 K., trappista sajt kg-ja kicsinyben 40,000-50,000, nagyban 32,000-35,000 K.

Zöldség és gyümölcs. Árak kilogrammonként a budapesti piacon. Sárgarépa 10,000, petrezselyem 10,000, zeller I drb. 400-900, karalábé I drb. 200-1000, vörshagyma 1600-3500, fokhagyma 4000-8000, cékla 5000-6000, fejeskáposzta 8000-12,000, kelkáposzta 2000-3000, fejessaláta I drb. 700-1500, burgonyaujdonság kg-kint 8000-10,000, nagyban q-kint 400,000-800,000, fehérburgonya kicsinyben kg-kint 3000-4000, nagyban q-kint 240,000-290,000, uborka 2000-3500, paradicsom 35,000, tök 450-1000, borsó, hüvelyes 3000-7000, karfiol 14,000-35,000, zöldbab 3000-4000, tomla 12,000-22,000, spárga 16,000-24,000, sóska 4000-10,000, spenót 4000-10,000, champignonba 40,000-50,000, körte 25,000-30,000, dió 36,000, csereznaye 8000-28,000, meggy 10,000-32,000, egres 8000-18,000, ribizli 10,000-16,000, eper 55,000-70,000, málna 24,000-35,000, sárgadinnye 120,000 K.

Bor. Mult jelentésünk óta a piac változatlan.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

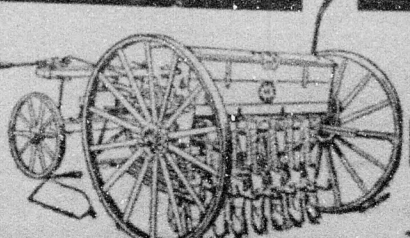
E. L. Tiszatér. Az Állam az Országos Halászati Felügyelőség képeben külön hivatali tart fenn avégből, hogy halászgazdaságot létesíteni akarókat a szükséges utmutatásokkal minden irányban ellássa. Az intézmény tisztú személyzete a gazdaközönségre nézve teljesen díjtalanul végzi ebbeli hivatalát, ha azok kiküldetéséért a földművelésügyi miniszterhez folyamodik. Kiszállásuk időpontját a hivatal állapítja meg, rendszerint a folyamodványok érkezésének a sorrendjében. Amennyiben ennek bevárása nélkül kívánna célt érni, magánzakértőként Landgráf János ny. helyett. államtitkár ajánlhatjuk, ki az előbb említett hivatal vezetékéjéknél a haltermelet az országban meghonosította és fellendítette. Lakása: Budapest, IX., Üllői-ut 25., II. emelet 15. Ennek a tevékenysége azonban nem díjtalan. Szakmunka gyanánt ajánljuk a következő könyvet: Édesvízi halászat és halgazdaság. Írta: Répássy Miklós, nyomtatta Pallas R.-T., kiadta a földművelésügyi miniszterium.

GYAPJUT
közvetlen bel- és külföldi gyári megbízásból
legmagasabb áron vásárol
Zeisler Artur
Budapest, V., Dorottya-u. 9., félemelet
Telefon: 57-15
Közvetítők szokásos jutalékban részesülnek

Ponyva Zsák
mindent méretben gyári raktár.
UNGÁR S. utóda, Budapest, VI., Király-utca 6. szám. Kétszázötven éltéket.
(Simoyi-utvar) 780 Telefon: 56-70

Tarlóhántáshoz
ajánlunk
TÁRCSÁSBORONÁKAT
KÉTVASU HÁNTÓ-EKETESTEKET
(bármely egyes eke gerendélyére felszerelhetők),
NYOLCVASU KULTIVÁTOROKAT
BÄCHER * MELICHAR
RUDOLF FERENC
Budapest, V., Vilmos császár-ut 60
TELEFON: 28-02, 19-57 1014

Ekéket, boronákat, „Agrár-Drill” szabatosan vető- gépeket, takarmányfeldolgozó gépeket, szőlő- és répapermetezőket, cséplőgarnitúrákat, gőz- és benzinlokomobilokat, gőz- és benzinmagánjárókat legjobb kivitelben ajánl:

AGRARGLOBUS
Mezőgazdasági Gépkereskedelmi R.-T.
Budapest, IV., Egyetem-u. 1.
TELEFON: József 153-54, József 183-76 és József 125-79

53. SZAM 34-İK ÉVFOLYAM.
Löwy
Budapest, V., Telefon: 21
A faszak...
Szi
Ré
50-1
esetleg gróf, C
Jaeg
Magyar-N
Gazda
ekék, egy 4 anyako erdély
Szecs

Löwy Sándor és József
fanagykereskedők

Budapest, V., Bálvány-utca R. sz. | Wien, I., Adlergasse Nr. 12.
Telefon: 21-89 és 188-17 | Telefon: 6001

A faszakma régi szolid cége. — Szállítanak azonnal vágottételekben: Akácztölököt, iparvasuti talpfát, tűzfát, bogárnáfákat, deszkát stb. — Vesznek bármily mennyiségű kasszafanyagot vagy egész erdőt.

Fűtőanyag-telepek: Budapest és Kecskemét

Cséplőgép-golyóscsapágyak
javításának ideje itt van!

Szavatoljuk, hogy az általunk javított golyóscsapágyak golyópályáit mindenkor ujjonnan lesznek csiszolva és az összes régi golyók újakkal helyettesítve.

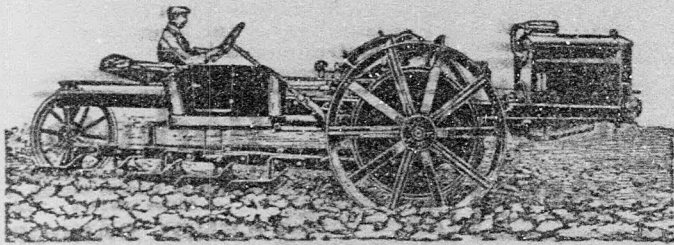
Uj golyóscsapágyak minden mérethetben raktáron!!

JAUSZ TESTVÉREK, Budapest, VI., Teréz-körút 37. Telefon: 150-44

Bérszántást vállal:
Szolinszky Jenő mérnök
bérszántóvállalata

Budapest, VII., Damjanich-u. 46.
TELEFON: József 109-74

Szivógázüzemű „RÁBA” MOTOREKÉNK

minden talajon biztosan, fennakadás nélkül szánt!
Üzemanyagfogyasztása meglepően csekély!
Ára jóval olcsóbb a háborúelőtti árnál!

Ismeretessel és árajánlattal készséggel szolgál!

FEHÉR MIKLÓS gépgyár r.-t.
Budapest, V., Váci-ut 50. szám.

ZUPKA ANTAL autókarrószerelő és kocsigyár, Budapest, VII., Híes-u. 17. Tel.: J. 48-76.

Állandó raktár új és használt kocsikban. Kocsik javítását, felújítását, újra való készítését jutányosan elvállalom.

MEGHÍVÓ.
Az Országos Bérszántó Vállalat Részvénytársaság
X. évi rendes közgyűlése

1924. június 25-én az alapszabályok 18. §-a értelmében határozatképtelen volt, ezért a társaság részvényesei meghívotnak az 1924. évi július hó 24-én d. e. II órára, a Magyar-Olasz Bank R.-T. helyiségeiben (Budapest, V., Nádor-u. 16.) megtartandó közgyűlésére.

A közgyűlés napirendje azonos az 1924. június 25-i közgyűlés napirendjével. Az alapszabályok 18. §-a értelmében a közgyűlés a napirendre tűzött tárgyak felett, tekintet nélkül a megjelent részvényesek számára, érvényesen határozhat.

Budapest, 1924. július 4. **Az igazgatóság.**

VILLAMOS.
telepeket, berendezéseket tervezünk és építünk. Szivógáz- és elektromotorokat, akkumulátortelepeket, villamos szerelési anyagokat raktárról szállítunk.

HOFFER és SZOMMER mérnökök műszaki és elektrotechnikai vállalata,
Budapest, VI., Eötvös-utca 29. Telefon: 49-03

Részestartásra vállalunk
50-100 darab számosállatot,
esetleg egész evre is. **Csáky Andor** gróf, ötevény (Győr m.). Telefon: 3 998

Alapítva 1882. **Rácsos kapu, ablak**

Bajor Ignác
Budapest, V., Váci-ut 16.
Telefonszám: 14-37 5318

Eredeti nemesített **Jaeger Champagne rozsa**
kapható, míg a készlet tart, a Magyar-Német Mezőgazdasági R.-T.-nél, Balatonszemes

Mezőgazdasági Nagyüzemek R.-T.
Budapest, V., Sas-utca 27. szám.
Alaptőke: 3 milliárd korona.
Telefon: 118-46, 147-24, 130-89
Sürgőnyeim: Instructus

Azonnal szállít
TÜZELŐ-GÉPTÖZEGET és
ALOMTÖZEGET
TÖZEGKITERMELŐ R.-T.

Képesítési iroda:
Budapest, IX., Káivín-tér 7.
Telefon: J. 128-90, J. 115-98
Előzetes-rajz és ábrák elkészítése:
FORNYÓ (Somogy u.)

Gazdasági felszerelési tárgyak
ekék, boronák, vetőgépek, kocsik stb., egy 4 HP cséplőgarnitúra, mangalica anyakocák, angol felvércsikók, lovak, erdélyi jármosókrók, szimmentáli üszök és tehének eladók

Szeccsányi Lászlónál, Kutas, Somogy m.

Lanninger-rendszerű
esőztetőberendezések és mezőgazdasági gépek eladása

rendkívül előnyös, hosszú lejáratú jelzálogkölcsön folyósításával, angol testvérvállalatunk a Hungarian Estate and Mortgage Co. Ltd., London révén.

Árnosztályunk szállít:
műtrágyákat, szenet, faszén-
net, benzint, olajat.

Gabona és gyapju
vétele, eladása és bizományi értékesítése a legelőnyösebb feltételek mellett.

KAUFMANN és TÁRSA
szarvasmarha-, borjú-, juh- és sertésbizományi üzlet

Budapest, Baross-tér 14., földszint
(Kötői p. u. mellett)
TELEFON: József 41-91

Sürgőnyeim: „KAUFMANN, BUDAPEST, BAROSS-TÉR 14.”

SZÁLLIT VESZ
fehér erdélyi import szarvasmarhát, továbbá megrendelésre fiatal jármosókat és szarvasmarhák szilaj-tinókat legelőnyösebb feltételek mellett.

első osztályú és továbbá megrendelésre fiatal borjas tehénokat, tenyésztésűket, anyakocákat, anyabirkákat és szarvasmarhák vágómarhát.

SZÉNKEFÉŐ
FARKASVÖLGYI FÉLE
VILLAMOSSÁGI ÉS
MŰSZAKI RT. BPEST
VILPÖDMANICZKY U. 33

ZSÁKOK, PONYVÁK kölcsön és eladás. Szőlőkötöző-fonalak.

NAGEL ADOLF szék- és ponyvagyár és bőrtudósítás
Budapest, V., Arany-János-u. 10.
Fiókai: Flóra, Zsigmond, Teréz, Wien — Telefon: 38-92, 38-93, 104-10, 104-11, 147-79. — Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által.

Öntözőszivattyúk
benzinmotorral összeépítve, largoneán
Gazdaságok, konyhakertészetek stb. részére
A szivattyu egyszerű lekapcsolásával a motor bármely más gép hajtására használható

Gyöző Béla és Tsa szivattyú- és fecskendőspeciálisták
Budapest, V., Baró Arzéi-utca 8. szám. A Vigaszínháznál

Nagy készlet szivattyúkban
bármely célra és áramra

Tűzfecskendők

Turbinaszivattyúk
permetező esőrendszerü
öntözőtelepekhez

Gőzekeköteleket
szavatolt legmagasabb szakítási szilárdsággal
eredeti gyári áron azonnal szállítok

TOEPFFER ROBERT mérnök, gőzsztántási vállalkozó
Budapest, I., Mészöly-u. 6. Telefon: József 85-05

Eladó Sárogházi gazdaságban
elsőrendű magyar
fésűs tenyészjuhnyáj
mely áll 135 drb anyajuhból, 3 drb kosból, 45 drb 2-3 éves hűről és 100 drb idős bárányból. Kiváló gyapjúminőségű, egészséges anyag. Érdeklődők forduljanak **Góth László** jószágigazgató, Nyírbátor. 997

Válogatott erdélyi magyar igásökör és bivaly
állandóan legutányosabb napi áron kapható
Politzer Sándornál, Nagyvárad (Oradea kára), Metropol-szálloda. 473

Kompolti nemesített rozs
elsőévi utántermése és rozsszal keverten vehető nagyszemű
kitenyészített őszi boró
mely évek átlagában három mázsa többlettermést adott, továbbá
7000 drb szőlőkaró
kapható Bogdán Miklósnál, Nógrádkövesd

Istállóablakot magtárablakot
azonnal szállít
FARKAS ÉS TÁRSA
Budapest, VI., Lehel-utca 8. Telefon: 82-70

Bőrbutor
különlégességek, gobelin-fauteuilok, obédőszékek speciális készítője és állandó raktára
KENDI SÁNDOR kárpitosmester
Budapest, IV., Korona-utca 1. sz. Telefon: 74-74 Váci-utca sarok

ÓVAKODJUNK SILÁNY UTANZATOKTÓL

IRUS-MŰVEK ER MARY, KÖZPONTI MŰSZAKI IRODA
BUDAPEST, VI., PODRABICZKY-U. 21. „IRUS”

Specialitásként szállít azonnal: Legjobban bevált szab. eredeti „IRUS” darálókat és malomberendezéseket „Nordmühlbau” hámozógépeket az összes gazdasági magvak, szálás és rostos termények földolgozására. Továbbá szállít 4- és 3-vasú **Neumeyer Herkules motorekét** szivógáz-, petróleum- és benzinüzemre. A modern technika legelőkeltebb alkotása.

Szánt Arat Csépel Vontat
Elsőrendű referenciák 226 Legmesszebbmenő jótállás

Szeszfőzőberendezések.
pálinkafőzőüstök, likőr-, cognad- és egyéb szeszipari készülékek, vegyszeti ipari berendezések saját vagy idegen tervrajz szerint. Alakítások, javítások, önzások. Autogénhegesztés. 443

Szemeyei Lajos rézműves öntöző és gépműhelye
Budapest, IX., Remete-r. 34.

TRIÓRÖK
marott sejtéket minden gabona tisztítására.
Cseplőgészítők

Tőrekrasták. Mindennemű lyukasított lemezek.
STAHEL és LENNER triór és lemezlyukasítottgyár részvénytársaság
Budapest, VI., Országbíró-utca 44-46. sz.

KOMNICK-féle motorekék 45 HP, 80 HP
KOMNICK-féle kettősrendszerü gőzekék
MacLAREN-féle magánjáró és kettősrendszerü gőzekék
HAWA-traktorok, cséplők, fűkaszálók, SKODA-tejszeparátorok, kis ekék, kultivátorok, mindenféle gazdasági gépek, műszaki cikkek, olajok

„AGRICULTURA” KERESKEDELMI R.-T. géposztálya
(Fleischl Samu cég géposztálya)
BUDAPEST, V., NÁDOR-UTCA 28.
Modernül berendezett gépjavitóműhely. 229

Tejeskannák gőzölésére és pasteurizálásra
alkalmas **gőzkazánokat** gyorsan és engedélymentesen **gőzkazánokat** gyorsan és jutányosan szállít: 697

DAVID és KERTÉSZ kazán- és gépgyára
Budapest, VI., Agyag-utca 77. Telefon: 89-17

Apermetező
lelke a szelen.
Biztos akar lenni abban hogy jót kap, ügyeljen a

Vulkan védjegyre.
Vulkan szelének, Vulkan tömlők
mindenütt kaphatók.

TOKAJI NAGY LÁSZLÓ
okl. gazda, gazd. egyf. igazgató, v. bírő és jószágigazgató
BUDAPEST, VIII., STAHLY-U. 5. I. 8. (Rókus-kórház mellett)
Telefon: József 54-44

O. F. B. Elvállal: Mezőgazd. és ház ingatlanokra vonatkozó eladási, vételi, bérleti és más mezőgazd. üzleti megbízásokat, előzetes költség nélkül. Szerződéseket elkészítését. Vitás, peres és **hirtokreform-ügyekben szakértői szerepet.** Vegyes és választott bíról megbízást. Birtokok jövedelmező kezelésének irányítását.

Vetőgépet, ekét, morzsolót, szecskavágót, szénagyűjtőt, rostát, borsajtót, szőlőzuzót és mindenféle mezőgazdasági gépet
a legutányosabban azonnal szállít a
DEBRECZENI MEZŐGAZDASÁGI GÉPGYÁR R.-T., DEBRECZEN 549

MAGYAR AGRAR-ES JÁRADEKBANK R.-T.
VETŐMAGOSZTÁLYA VESZ ELAD
BUDAPEST, V. kerület, Nádor-utca 16. szám.
Sárogházi AGRAR BUDAPEST. TELEFON: 72-01

legmagasabb napi áron
mindennemű jót készlet és tisztított

lobere- és lucernamagot és egyéb gazdasági magvakat.
Mintázott ajánlatokat kér.

gazdasági vetőmagot.

Kishirdetési díj: Minden szöveges hirdetésnek 1000 K, vezényelt hirdetésnek 2000 K. A legkisebb hirdetés díja 10.000 K. Alkalmi hirdetéseknek 50% engedmény, legkisebb hirdetés díja 5000 K.

KISHIRDETÉSEK

Szöveges hirdetésre vonatkozó hirdetésdíjak csak a munkásság birtokosai v. birtokosoké. Hirdetési díjakat a munkásság birtokosai fizetik. Hirdetési díjakat a munkásság birtokosai fizetik.

A hirdetési díjak - a 3%-os forgalmi adó külön felszámítása mellett - előre fizetendők.

Földhirdetéseket... Földhirdetéseket... Földhirdetéseket... Földhirdetéseket... Földhirdetéseket...

Kezelőtiszt... Kezelőtiszt... Kezelőtiszt... Kezelőtiszt... Kezelőtiszt...

Műkertész... Műkertész... Műkertész... Műkertész... Műkertész...

Műgyógyász... Műgyógyász... Műgyógyász... Műgyógyász... Műgyógyász...

Előrendű eredeti bonyhádi teheneket... Előrendű eredeti bonyhádi teheneket... Előrendű eredeti bonyhádi teheneket...

Gözeke... Gözeke... Gözeke... Gözeke... Gözeke...

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS... BETÖLTENDŐ ÁLLÁS... BETÖLTENDŐ ÁLLÁS... BETÖLTENDŐ ÁLLÁS... BETÖLTENDŐ ÁLLÁS...

Gazdatiszt... Gazdatiszt... Gazdatiszt... Gazdatiszt... Gazdatiszt...

Számtartó... Számtartó... Számtartó... Számtartó... Számtartó...

Házvezető... Házvezető... Házvezető... Házvezető... Házvezető...

Zsoldos... Zsoldos... Zsoldos... Zsoldos... Zsoldos...

Eladó... Eladó... Eladó... Eladó... Eladó...

Hintók... Hintók... Hintók... Hintók... Hintók...

Segédítész... Segédítész... Segédítész... Segédítész... Segédítész...

Földmivessésközlő... Földmivessésközlő... Földmivessésközlő... Földmivessésközlő... Földmivessésközlő...

Házvezető... Házvezető... Házvezető... Házvezető... Házvezető...

Szakképzett... Szakképzett... Szakképzett... Szakképzett... Szakképzett...

Előrendű eredeti bonyhádi teheneket... Előrendű eredeti bonyhádi teheneket... Előrendű eredeti bonyhádi teheneket...

Eladó... Eladó... Eladó... Eladó... Eladó...

Alberlőt... Alberlőt... Alberlőt... Alberlőt... Alberlőt...

Tejgazdasági... Tejgazdasági... Tejgazdasági... Tejgazdasági... Tejgazdasági...

Segédítész... Segédítész... Segédítész... Segédítész... Segédítész...

Gazdasági... Gazdasági... Gazdasági... Gazdasági... Gazdasági...

Házvezető... Házvezető... Házvezető... Házvezető... Házvezető...

Előrendű eredeti bonyhádi teheneket... Előrendű eredeti bonyhádi teheneket... Előrendű eredeti bonyhádi teheneket...

Eladó... Eladó... Eladó... Eladó... Eladó...

Birtok... Birtok... Birtok... Birtok... Birtok...

Kertész... Kertész... Kertész... Kertész... Kertész...

Földmivessésközlő... Földmivessésközlő... Földmivessésközlő... Földmivessésközlő... Földmivessésközlő...

Gazdasági... Gazdasági... Gazdasági... Gazdasági... Gazdasági...

Házvezető... Házvezető... Házvezető... Házvezető... Házvezető...

Előrendű eredeti bonyhádi teheneket... Előrendű eredeti bonyhádi teheneket... Előrendű eredeti bonyhádi teheneket...

Eladó... Eladó... Eladó... Eladó... Eladó...

Birtok... Birtok... Birtok... Birtok... Birtok...

Szatmármegyei... Szatmármegyei... Szatmármegyei... Szatmármegyei... Szatmármegyei...

Földmivessésközlő... Földmivessésközlő... Földmivessésközlő... Földmivessésközlő... Földmivessésközlő...

Gazdasági... Gazdasági... Gazdasági... Gazdasági... Gazdasági...

Házvezető... Házvezető... Házvezető... Házvezető... Házvezető...

Előrendű eredeti bonyhádi teheneket... Előrendű eredeti bonyhádi teheneket... Előrendű eredeti bonyhádi teheneket...

Eladó... Eladó... Eladó... Eladó... Eladó...

Birtok... Birtok... Birtok... Birtok... Birtok...

Szatmármegyei... Szatmármegyei... Szatmármegyei... Szatmármegyei... Szatmármegyei...

Földmivessésközlő... Földmivessésközlő... Földmivessésközlő... Földmivessésközlő... Földmivessésközlő...

Gazdasági... Gazdasági... Gazdasági... Gazdasági... Gazdasági...

Házvezető... Házvezető... Házvezető... Házvezető... Házvezető...

Előrendű eredeti bonyhádi teheneket... Előrendű eredeti bonyhádi teheneket... Előrendű eredeti bonyhádi teheneket...

Eladó... Eladó... Eladó... Eladó... Eladó...

Birtok... Birtok... Birtok... Birtok... Birtok...

Okleveles... Okleveles... Okleveles... Okleveles... Okleveles...

Földmivessésközlő... Földmivessésközlő... Földmivessésközlő... Földmivessésközlő... Földmivessésközlő...

Gazdasági... Gazdasági... Gazdasági... Gazdasági... Gazdasági...

Házvezető... Házvezető... Házvezető... Házvezető... Házvezető...

Előrendű eredeti bonyhádi teheneket... Előrendű eredeti bonyhádi teheneket... Előrendű eredeti bonyhádi teheneket...

Eladó... Eladó... Eladó... Eladó... Eladó...

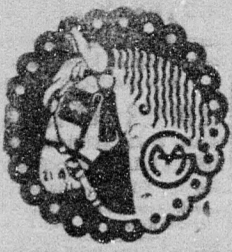
Birtok... Birtok... Birtok... Birtok... Birtok...

MEZŐGAZDASÁGI GÉPEK ÉS ESZKÖZÖK
A MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE
BUDAPEST

„AVENA” Mezőgazdasági Termény- és Állatértékesítő Részvény-Társaság
 Budapest, V., Nádor-utca 38. Közvetlenül a gazdától **EXPORT - IMPORT**
 vásárol és elad. Telefonszámok: 63-43, 63-44 Sörgöncim: Fundamentum Budapest

LŐSZERSZÁM

Igés és jukker, pokróc, férfi és női nyergek
 Gál-Mihály szíjgyártó, BUDAPEST, VI.,
 Lázár-utca 16. (Operaház mögött)
 TELEFON internumban: 130-67
 Javítás és átalakítás plusz nagy szállítási eszközökkel

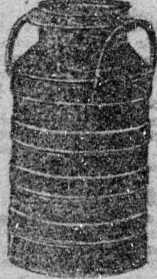

GAZDASÁGI NYOMTATVÁNYOK

vállalatunk nyomtatványosztályában szerkeszthetők be.
 Árjegyzékét ingyen küldjük!
 „PÁTRIA” Irod. Vállalat és nyomdai r.-t., Budapest, IX., Üllői-út 25. (Körtelek)

TEJGAZDASÁGI

eszközök és berendezések mint encenbéri fejővödörök, fejőszilkkék, tejbödönök, tejmérők, tejhűtők, kannák stb.
Teljes vaj- és sajtgyárak berendezése
 A világhíró LANZ tejfőzőgépek vezérképviselate AJÁNLATTAL SZOLGÁL:
HAHN ARTHUR és Társai
 BUDAPEST, VIII., ULLÓUT 52/B
 Sörgöncim: CASE BUDAPEST

GABONAZSÁK 27.230 koronáért, PONYVA
 új, tiszta len, négyzetméterenként 25.000 koronáért megrendelhető Klein Sándor zsák- és ponyvakereskedőnél, Budapest, VI., Estvós-utca 8.

ERDÉLYI MÁRK

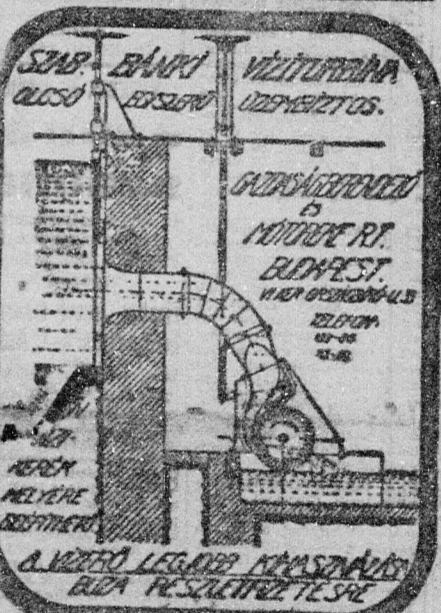
gőz- és motoreke-alkatrészgyár és gőzeke-bérszántó vállalat
 Budapest, VI., Lehel-utca 10.
 Telefon: 191-17, 194-35
 Sörgöncim: „Gőzeke” Budapest

Vállal BÉRSZANTÁST

legmodernebb, tulhívító, majdnem teljesen új gőzekkel, vállalja továbbá:
 gőzekészletek, billenőek teljes gyári javítását, új tüszekrények építését, mindenmő kazánmunkákat.
GŐZEKEALKATRÉSZEKET
 szállít minden rendszerű gőzekhez raktárról, vagy készít és javít rendelés után.
 Modellek után azelőttést, szürke vagy bronzöntvényt.
 Műt. a Deichsel-gyár budapesti képviseletje. Állandóan raktáron tart és azonnal szállít új
gőzkesodronyköteleket
 minden méretben, eredeti gyári áron. 792

Ipari burgonya

előre leköthető. Minőség és mennyiség megjelölésével ajánlatot kérek vasutálom- és pontos cím megjelölésével budapesti címre:
IX., Lónyay-utca 46. sz.
SCHÖNWALD LIPÓT
 BUDAPEST-WIEN

Általános Gyapjúkereskedelmi R.-T.
 Budapest, V., Tükör-utca 4. sz.

GYAPJUT

napi áron.
 Elővételket tavasszal nyírandó gyapjura eszközölünk.
 Telefonszám: 203-34, 38-31
 Sörgöncim: Negretti 850

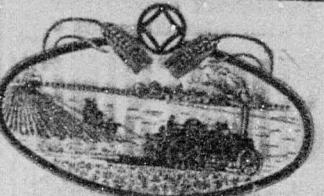
Cseplési mázsakönyvek vállalatunk nyomtatványosztályában szerkeszthetők be. „Pátria” Irodalmi Vállalat és Nyomdai Részvénytársaság, Budapest, IX. ker., Üllői-út 25. szám (Körtelek)

Rézgálicot, rézkénport, kénport és raffiát

legolcsóbb napi áron, eselleg váltóhitelre, raktárról szállít:
FÖLDES GYŐZŐ Mag- és Terménykereskedelmi Részvénytársaság
 BUDAPEST, V., ZRINYI-UTCA 14. SZ.
 TELEFONSZÁM: 141-10.
 Táviratcím: FÖLDESUR Budapest.

Pyroleumvilágítás

50%-kal olcsóbb mint bármely más világítóanyag, nem tűzveszélyes, nem füstöl, szagtalan.
Gazdasági épületek világítására kiválóan alkalmas
 Próbaküldemény 5000 korona utánvét mellett.
 Benzint, motorhajtó (nyers) gázolajat, pyroleumot, mindennemű gép- és hengerolajat, kocsikenőcsöt, gépszirt legutányosabban szállít:
„METEOR” Világítási és Olajkereskedelmi R.-T.
 Budapest, IX., Közraktár-u. 28. Telefon: József 45-91.

LEGUJABB RENDSZERŰ EREDETI „RHEINMETALL” KÉTGÉPES FORRÓGŐZEKÉK

már utban vannak
 fogyasztása 5-6000 cal. szénrel fűtve, holdankint kb. 52 kg. szén teljesítménye 10 óra alatt 8" mély szántásnál kb. 30 hold a lokomotívok teljesítménye egyenkint 160-200 eff. lóerő
 vízfogyasztása " " 390 liter víz
BÉRSZÁNTÁS
 vállalása ügyében készséggel nyújt szakfelvilágítást a magyarországi vezérképviselét:
DÉNES B. R.-T. BUDAPEST, V., VÁCZI-UT 98. SZ.
 TELEFON: 26-74 és 70-43 Sörgöncim: DÉBERT BUDAPEST

„Pátria” Irodalmi Vállalat és Nyomdai Részvénytársaság nyomása, Budapest, IX. kerület, Üllői-út 25. szám (Körtelek) — Felelős nyomdavezető: Mészáros Vilmos